

Dezbateri privind autonomia universitară

În perioada premergătoare adoptării Codului Educației, când în învățământul superior se resimțea acut necesitatea unor restructurări sistematice, mai multe universități – UTM, USM, ASEM, USMF, USB – au accesat proiectul „Consolidarea autonomiei universitare în RM” (EUniAM) din cadrul programului comunitar TEMPUS-IV. Proiectul a fost acceptat pentru perioada 15.10.2012-14.10.2015 cu un grant de cca 1 mil. euro. Pe 26 mai 2015 au fost organizate „Dezbateri publice a propunerilor legislative privind consolidarea autonomiei universitare în sectorul învățământului superior din RM”.

Coordonatorul național al proiectului dr. hab., prof. univ. **Larisa Bugaian**, prorector UTM, a subliniat că echipa a atins obiectivele stabilite: a evaluat legislația națională și sistemul de autonomie universitară aplicat în instituțiile din RM, a studiat sistemul de guvernare universitară aplicat în Danemarca, Lituania, România, Scoția, Suedia și a formu-

lat mai multe propuneri.

Maia Sandu, ministrul educației, a apreciat activitatea echipei proiectului și a reiterat că țara noastră trebuie să asigure un învățământ de calitate, iar propunerile și concluziile făcute la finalizarea proiectului vor contribui la modernizarea învățământului superior din RM. Or, când grație Codului educației autonomia universitară a devenit realitate, trebuie să se conștientizeze că aceasta acordă mai multe drepturi și presupune mai multă responsabilitate.

Coordonatorul internațional al proiectului **R. Țurcan**, conf., Universitatea Aalborg din Danemarca, a enunțat că 19 universități de stat din RM din cele 33 existente instruesc 85% din studenții și doar 22% din ei își găsesc un loc de muncă după absolvire.

Expertul internațional **J. Reilly**, Marea Britanie, s-a referit la riscuri, finalități, capacitatea și responsabilitatea universitară, făcând unele

constatări și concluzii. Din 2009 numărul de studenți moldoveni a scăzut cu 25%. În 2013 doar 21% din locurile planificate de universități nu au fost acoperite; în 2014 – 35%. Tendința se menține, avându-se în vedere situația demografică, dar și ofertele de burse ale țărilor străine pentru moldoveni.

Situația impune o restructurare cardinală a învățământului superior de stat. Ca să poată oferi calitate în procesul de predare, cercetare și transfer de cunoștințe, experții au propus ca în baza instituțiilor de învățământ superior de stat să fie constituite 7 universități publice: 4 naționale în Chișinău (ASEM, USM, USMF, UTM) și 3 regionale (Universitățile de Stat din Bălți, Cahul, Tiraspol). Proiectul prevede și o restructurare cardinală a AȘM, institutele de cercetare ale acestora urmând a fi integrate în universități pentru asigurarea legăturii logice: predare-cercetare-transfer de cunoștințe.

Pe 20 mai 2015 la UTM, sub auspiciile Facultății de Inginerie și Management în Electronică și Telecomunicații și-a deschis lucrările Conferința internațională „Telecomunicații, Electronică și Informatică” – ICTEI-2015.

Au participat peste 200 de specialiști din 10 țări, care au prezentat 150 de rapoarte în domeniile: tehnologii moderne de instruire în învățământul universitar; tehnologii spațiale; rețele și tehnologii de telecomunicații; dispozitive și sisteme electronice, optoelectronice, fotonice, informaționale; materiale, componente, dispozitive în electronică și comunicații; știința informației și calculatoarelor; micro sisteme electromecanice, robotică; procesarea informației, produse soft; metrologia și tehnica măsurărilor; tehnologii informaționale în medicină; management și marketing în telecomunicații, electronică, informatică.

Acad. **Ion Bostan**, președintele comitetului științific al ICTEI-2015, a subliniat importanța evenimentului pentru pregătirea viitorilor ingineri și impulsivitatea cercetărilor de profil și a chemat participanții la un schimb constructiv de opinii și propuneri de stabilire a direcțiilor de activitate pentru viitor.

Dumitru Parfentiev, viceministru al TIC, a informat că 9% din PIB și 6% din exportul RM îl constituie produsele obținute în domeniile din vizorul ICTEI-2015, iar 60% din populație beneficiază de serviciile TIC. Ministerul susține pregătirea cadrelor la UTM – fără ingineri este imposibilă dezvoltarea infrastructurii TIC, a gamei de servicii electronice și asigura-

rea securității spațiului digital.

În opinia acad. **Vale-riu Canțer**, președinte CNAA, ICTEI este o platformă pentru formularea propunerilor de eficientizare a tuturor laturilor societății beneficiare de TIC, de impulsivitate a procesului educațional, cercetării și inovării. În favoarea eficientizării pregătirii cadrelor științifice în domeniile TIC vorbesc următoarele cifre: din 200 teze susținute anual doar 2-3 țin de domeniul TIC, iar din cei 1500 de doctoranzi mai puțin de 2% efectuează cercetări în domeniul TIC.

Acad. **Ion Tighineanu**, prim-vicepreședinte AȘM, a chemat tinerii cercetători să valorifice oportunitățile de mobilitate oferite de Procesul Bologna și cele apărute odată cu aderarea RM la programul comunitar Hori-zont-2020.

Constantin Șevciuk, vicedirector general al SA Moldtelecom, a menționat că în calitate de beneficiari ai cadrelor de ingineri pregătite la UTM și ai rezultatelor cercetărilor, în temeiul unui parteneriat responsabil, compania pe care o reprezintă este deschisă spre o cooperare bilaterală cu UTM, pentru a contribui și pe viitor la fondarea, renovarea sau reutilizarea unor laboratoare cu echipament și utilaj responsabil și la pregătirea studenților – desfășurarea practicii în subdiviziunile Moldtelecom, propunerea unor teme pentru proiectele de licență, masterat și doctorat, dar și unele oferte de angajare în cadrul companiei.

În cadrul ICTEI-2015 și-a ținut lucrările și Conferința a 9-a a RENAM-2015 „Dezvoltarea e-Infrastructurii și serviciilor pentru comunitatea științifico-educativă”.

CNTS va fi conectat la GENSO

O delegație a RM în componența acad. **Ion Bostan**, rector al UTM; acad. Gheorghe Duca, președinte al AȘM; acad. **Ion Tighineanu**, prim-vicepreședinte al AȘM, s-a deplasat la București și a examinat cu **dl Marius-Ioan Piso**, președinte al Agenției Spațiale Române (ROSA), perspectivele unei cooperări mai strânse în domeniul tehnologiilor spațiale.

Tehnologiilor spațiale le revine un rol primordial în impulsivitatea și dezvoltarea diferitelor ramuri ale științei și tehnicii, în special a agriculturii, geodeziei și cadastrului, ecologiei și monitorizării mediului etc. Astăzi mai multe universități din lume realizează proiecte de elaborare a microsateleților. Acești sateliți, împreună cu stațiile terestre, pot efectua un schimb intens de date. Și la Universitatea Tehnică a Moldovei a fost creat un Centru Național de Tehnologii Spațiale (CNTS), care include o stație terestră telemetrică de comunicare cu satelitul pe orbită, o stație terestră de recepționare a semnalelor de la satelit și un observator astronomic dotat cu un telescop modern, „Celestron”.

Întrucât aceste stații sunt amplasate în mod izolat, ele sunt utilizate doar parțial – pe perioada limitată de vizibilitate radio între stație și satelit, din cauza rezoluției temporale scăzute. O soluție de sporire a coeficientului utilității lor ar fi crearea unei rețele de stații terestre ce ar da posibilitatea de comunicare cu control de la distanță. În acest sens a fost oportun sprijinul AȘM de a lansa un apel de concurs de proiecte pentru anul 2015 cu genericul „Conectarea infrastructurii terestre creată la UTM”. Acest apel se înscrie în prevederile contractului de grant nr. 2014/346-992 din 24.09.2014 al Comisiei Europene „Suportul financiar pentru participarea RM în Programul Cadru al UE de

cercetare-inovare ORIZONT 2020”.

Răspunzând la apelul AȘM, conducerea CNTS-UTM a lansat o propunere de proiect privind conectarea stațiilor terestre de comunicație cu sateliții într-o rețea comună, ceea ce ar permite o utilizare mai eficientă a acestora. Proiectul „Conectarea infrastructurii CNTS-UTM la Rețeaua globală GENSO”, condus de acad. Ion Bostan, este unul din cele 8 aprobate spre finanțare pe 12.03.2015 de Consiliul de Administrare a Contractului de Grant. Mecanismul prevăzut permite prelungirea perioadei de vizibilitate a unui satelit, sporirea volumului de date transmise, recepția simultană a datelor de la un satelit prin mai multe stații terestre.

Realizarea proiectului prin crearea rețelei GENSO (Global Educational Network for Satellite Operations) ar oferi soluții atât pentru CNTS-UTM, cât și pentru celelalte centre ESA (European Space Agency). Potrivit vicedirectorului CNTS-UTM, conf.univ.dr. Nicolae Secieru, la stațiile terestre se va putea monitoriza o gamă largă de sateliți, nu doar cei proprii, iar acest fapt va majora evident randamentul utilizării lor. Fiecare satelit va fi monitorizat rând pe rând de la diverse stații terestre, acumulând date de pe parcursul unui segment mai mare al orbitei.

Realizarea proiectului va contribui la extinderea infrastructurii de cercetare în domeniul

tehnologiilor spațiale la toate universitățile cu asemenea centre, va crea condiții pentru efectuarea lucrărilor la un nivel teoretico-aplicativ mai înalt. Se vor deschide perspective noi pentru extinderea diapa-zonului de cercetări cu caracter interdisciplinar și de elaborare de tehnologii și produse, în cercetări vor fi atrași tot mai mulți studenți, masteranzi, doctoranzi. Se va aprofunda interacțiunea specialiștilor din diferite domenii și instituții de cercetare și industriale, cercetările fiind efectuate pe baza unui nou standard de echipamente și software.

Un obiectiv major al CNTS-UTM este cooperarea internațională. Prima experiență a fost obținută la realizarea în comun cu University of Siegen, Faculty for Science and Technology, Department for Electrical Engineering and Computer Science, Germania a proiectului „Orientation and stabilization methods on capturing images from long distances associated with real time coding, compression, protection and transmission”. Conectarea CNTS la infrastructura de cercetare ESA va crea un fundament solid pentru continuitatea cooperării pe plan internațional. Realizarea conexiunii centrelor de tehnologii spațiale oferă multiple avantaje științifico-tehnice: acces aproape global pentru operatorii de misiune de nave spațiale educaționale; acces la distanță pentru operatorii de date de misiune în timp real; programarea sesiunilor uplink la distanță prin stații terestre ESA, ROSA; control automat la distanță a tuturor stațiilor de sol participante; compararea fluxurilor multiple de date; recomandări pentru a spori rezultatele misiunilor spațiale cu utilizarea GENSO etc.

O nouă secție didactică de micro-vinificație la FTMI

Pe 21 mai 2015 la Catedra Enologie, FTMI a fost dată în exploatare o Secție didactică de vinificație. Noua subdiviziune a fost dotată cu echipamente ultramoderne de procesare, stocare și îmbuteliere a vinului, având menirea de a contribui la pregătirea viitorilor specialiști vinificatori.

Această bijuterie didactică, a menționat acad. **Ion Bostan**, rectorul UTM, face parte din investiția făcută de Filiera Vinului în volum de 2,7 mil. euro și contribuția Guvernului RM în valoare de 1,3 mil. euro pentru fondarea Centrului de excelență de vinificație al UTM și constituie rodul unui parteneriat viabil dintre UTM, Ministerul Educației, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Asociația producătorilor și agenților economici din ramura vinificației.

Ion Sula, ministrul agriculturii și industriei alimentare, **Nadejda Velișco**, șef departament la Ministerul Educației, **Vasile Bumacov**, ministru al agriculturii și industriei alimentare, **Constantin Sirghi**, președintele Asociației Producătorilor și Exportatorilor de Vinuri din RM, au subliniat că trebuie de făcut totul ca prin pregătirea cadrelor, prin cercetare, experiență și tradiția de peste jumătate de secol să contribuim la dezvoltarea acestei importante ramuri a economiei.

Secția are o capacitate de prelucrare primară a strugurilor de cca 10 tone. Aici vor fi produse în scopuri didactice și de cercetare 10 tipuri de vinuri lente și spumante, există o instalație de preparare a divinurilor, utilajele pentru răcire, filtrare, prelucrare, păstrare; o linie de îmbuteliere pentru 5 mii sticle anual. Materia primă va fi donată de Asociația producătorilor din ramura vitivinificației.

Partea festivă a finalizat cu o excursie în incinta Centrului de vinificație renovat și secția ce a fost dată în exploatare. Calitatea de ghizi și-au asumat-o dr. conf. univ. **Vladislav Reșița**, decanul FTMI și dr. prof.univ. **Anatol Bălănuță**, șeful Catedrei Enologie.

Senatul UTM a ales doi experți externi în Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională

În temeiul prevederilor Codului Educației, literii g) din art. 23 al Cartei UTM și Regulamentului privind formarea și funcționarea Consiliului pentru Dezvoltare Strategică Instituțională al UTM, Senatul UTM din 26 mai 2015 a organizat alegerea în componența CDSI a doi experți externi – posesori de competențe și experiență în domeniul co-

respunzătoare misiunii și direcțiilor de activitate ale CDSI, ei nefiind titulari ai UTM. Senatul UTM a ales unanim candidaturile propuse: prof. univ., dr. ing. Ioan Vasile Abrudan, rector al Universității „Transilvania” din Brașov; Veaceslav Șutchevici, consultant în domeniul industriei în cabinetul Prim-ministrului RM. În urma scrutinului.

Noi taxe de studii pentru a.u. 2015-2016

În ședința din 26 mai 2015 Senatul UTM a examinat un subiect fierbinte pentru perioada dinaintea admiterii – taxele de studii pentru anul universitar 2015-2016.

Senatul a constatat că în anul de studii precedent statul a alocat din buget pentru finanțarea studiilor unui student 22.810 lei, pe când un student ce învață pe bază de contract a achitat, în funcție de specialitate, între 5500 și 7500 lei. Or, pentru instruirea acestei categorii de studenți taxa de studii acoperă cheltuielile reale în proporție de doar 37-41%. Deși în perioada 2009-2014 cheltuielile legate de desfășurarea procesului de studii

au crescut de 1,8 ori, iar cele pentru salarizare și alocări la fondul social s-au majorat de 2,03 ori, taxa de studii la toate specialitățile și ciclurile de studii s-a păstrat fără modificări, în detrimentul universității.

Pentru a acoperi o parte din cuantumul cheltuielilor suportate de UTM la instruirea studenților prin contract, Senatul a aprobat pentru a.u. 2015-2016 noi taxe de studii, acestea variind între 9 mii lei la majoritatea specialităților și 10900 lei – pentru „Design industrial”, „Design vestimentar industrial”, „Design interior”, „Sculptura”, „Arhitectura” (ciclul I – Licență, studii la zi).

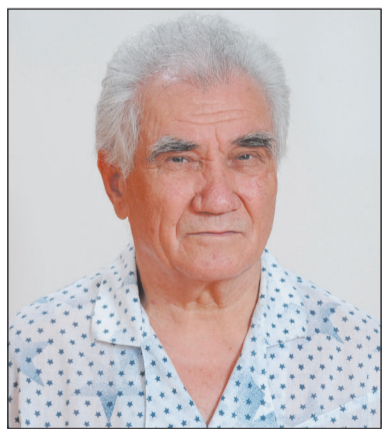
A FOST CONSTITUIT CONSILIUL ȘTIINȚIFIC AL UTM

În temeiul art. 102 al Codului Educației nr. 152 din 17.05.2014, în ședința din 28 aprilie 2015 Senatul UTM a constituit **Consiliul Științific al UTM** (15 persoane), a aprobat rezultatele alegerii dr.hab., prof.univ. **Valerian Dorogan**, prorector pentru cercetare științifică al UTM, în funcția de președinte al CȘ pentru o perioadă de 5 ani, a luat act de alegerea dr.hab., prof.univ. **Viorel Bostan** în calitate de reprezentant al CȘDI – membru al CȘ, a doctoranzilor **Silvia Andronic** și **Vladimir Melnic** – de reprezentanți ai adunării studenților doctoranzi din CȘDI – membri ai CȘ,

și a confirmat în calitate de membri ai CȘ următoarele cadre didactice: dr.hab., prof. univ. **Larisa Bugaian**; dr., conf.univ. **Sergiu Zaporozjan**, dr., conf.univ. **Vasile Moraru**; dr.hab., prof.univ. **Valeriu Dulgheru**; dr.hab., prof.univ. **Pavel Tatarov**; dr., prof. univ. **Ion Stratan**; dr.hab., prof.univ. **Ion Rusu**; dr.hab., conf.univ. **Svetlana Albu**; acad., dr.hab., prof.univ. **Valeriu Cațer**; dr.hab., prof.univ. **Ion Bolun**; dr., conf.univ. **Constantin Spănu**.

Prin aceeași hotărâre a fost sistată activitatea comisiei Senatului pentru cercetare științifică.

GHEORGHE GOREA

1963 s-a angajat ca inginer-tehnolog la fabrica de prelucrare a strugurilor din s. Drăgușeni, care intra în componența fabricii de vin din Hâncești. Aici a activat până în ianuarie 1966, când prin ordinul directorului general a fost transferat la fabrica de vin din s. Stolniceni, care atunci se construia și trebuia de comandat și de completat cu utilajul tehnologic necesar.

Când lucrările de completare-montare a utilajului erau pe sfârșite, în august același an a primit o invitație de la Institutul Politehnic „S. Lazo”, prin care i s-a propus să lucreze cu studenții de la secția de învățământ cu frecvență redusă.

Astfel, din 19.09.1966 activează până azi la UTM, ocupând diferite posturi. În 1978 a fost transferat prin concurs la Catedra MAIA, mai întâi în calitate de asistent, apoi de lector superior, conferențiar.

Are în palmares 155 publicații, 11 brevete de invenții, a participat la editarea primelor două manuale „Utilaj tehnologic în industria alimentară” (vol. 1 și 2), a elaborat o culegere de probleme pentru disciplina „Montarea și repararea utilajului tehnologic” (ed. 1, 2009;

S-a născut la 5 mai 1935 în s. Mânzâtești, Ungheni. După absolvirea școlii medii din Cornești, Ungheni, a fost înmatriculat la Institutul Tehnologic „M. Lomonosov” din Odesa. Erau timpuri grele și nu era ușor să răzbați în viață fără vreun ajutor. El însă nu avea de unde aștepta acel ajutor. Provenea dintr-o familie numeroasă, majoritatea fraților și surorilor lui învățau, așa că hotărâse să se angajeze la Combinatul de conserve, continuându-și paralele studiile prin corespondență la Institutul Tehnologic Alimentar și Industriei Frigorifice, Facultatea Tehnologia Vinului.

După absolvirea institutului a revenit în Moldova. Își dorea un serviciu în baza specialității. În august

Senatul a aprobat Carta UTM

Potrivit Art. 109 al Codului Educației al RM: *Carta universitară „stabilește misiunea, principiile academice, obiectivele, structura și organizarea universității...” și prevede „procedura de alegere/desemnare/revocare a personalului de conducere; normele de etică și deontologie academică; principiile de gestiune a resurselor instituției de învățământ superior; condițiile de constituire, de stabilire a destinației și de utilizare a propriilor fonduri; principii generale de construire, modernizare, gestionare și utilizare a bazei materiale,*

aferele procesului de învățământ și cercetării științifice; principiile de cooperare cu instituții de învățământ superior din străinătate; Carta se adoptă de senat după consultarea comunității universitare și obținerea avizului favorabil din partea Ministerului Educației”.

În luna martie a.c. proiectul Cartei UTM a fost plasat pe site-ul UTM și transmis decanilor, șefilor de catedră, consilierilor sindicatelor pentru examinare în colective și avizare. Ulterior, Ministerul Educației, a avizat pozitiv varianta finală a documen-

tului, care conține 182 de articole ordonate pe capitole.

Pe 26 mai 2015 Senatul a aprobat Carta UTM în redacția finală, avizată de Ministerul Educației; a abrogat Statutul UTM, a propus administrației și departamentelor universitare ca până la 15 octombrie 2015 să aducă actele normative instituționale în corespundere cu cerințele Codului Educației. În conformitate cu prevederile Cartei universitare, Senatul a aprobat Regulamentul de organizare și funcționare a Senatului UTM în redacție nouă.

Management eficient la facultăți

În ședința din 28 aprilie 2015 Senatul UTM a examinat chestiunea privind realizarea programelor de management pentru anii 2010-2015 și planurile de dezvoltare ale Facultății de Inginerie Mecanică, Industrială și Transporturi (FIMIT) și Facultății de Cadastru, Geodezie și Construcții (FCGC).

FIMIT

Conf. univ. dr. Vasile Cartofeanu, decanul FIMIT, a informat că în perioada 2010-2014 la facultate au fost elaborate și implementate noi planuri de studii pentru ambele forme de învățământ, la toate cele 7 specialități; în 2010 a fost deschisă specialitatea „Ingineria și tehnologia transportului feroviar”; s-a extins practica elaborării proiectelor de an și tezelor de licență la comanda agenților economici, realizate în echipă, cu proiectări asistate de calculator; a sporit calitatea instruirii practice a studenților prin consolidarea relațiilor cu agenții economici.

Vârsta medie a personalului didactic este mai mare decât la alte facultăți: 102 cadre didactice titulare nepensionare, dintre care 37 au titlul de doctor și doctor habilitat (36,0%); 61 cadre didactice titulare pensionare, dintre care 49 au titlul de doctor și doctor habilitat (80%). Cota cadrelor didactice titulare cu titlu științific este de 52,8%.

În perioada 2010-2015 la doctorat au fost înmatriculate 26 persoane, 15 au absolvit, 12 își continuă studiile, 9 au susținut teza de doctor. Interesul scăzut față de susținerea tezelor este cauzat de salariul tarifar foarte mic (600 lei) și perspectiva nesigură a creșterii acestuia. Situația ar putea fi redresată prin încadrarea mai activă a cadrelor didactice în cercetare și respectiv suplimentarea veniturilor acestora din cercetare; susținerea cadrelor tinere cu locuințe prin programul Primăriei „Prima casă” și din contul spațiilor locale construite pentru colaboratorii UTM.

Contingentul de studenți la învățământul cu frecvență la zi se află în descreștere: de la 1196 în 2010 la 994 în 2014; iar la învățământul cu frecvență redusă – în creștere de la 429 la 610.

FCGC

În continuare, conf. univ., dr. Victor Toporeț, decanul FCGC, a

Dotarea tehnico-materială a laboratoarelor necesită o atenție permanentă. Pentru reparația spațiilor de studii, procurarea echipamentului, utilajului, tehnicii de calcul în perioada de referință au fost cheltuite 3280590 lei. Pentru construcția anvelopei termice și instalarea termopanelor în corpul de studii nr. 6 Fondul Eficiență Energetică a alocat 3526000 lei, iar UTM – 1300000 lei. Au fost puse în funcțiune instalații și mașini frigorifice, de condiționare a aerului, etc.

La FIMIT activează două centre științifice: Inginerie mecanică și energetică și Știința alimentelor. În 2010-2014 au fost realizate 5 proiecte de cercetare și 3 proiecte de transfer tehnologic cu un volum total de finanțare de 3378,3 mii lei; au fost susținute 5 teze de doctorat, inclusiv 2 teze de dr.hab.; a sporit numărul tezelor de licență și de master cu elemente de cercetare științifică; la fel și numărul publicațiilor științifice ale profesorilor și studenților; procesul de obținere a brevetelor și patențelor a fost în creștere – 12 brevete, în scopul ameliorării activităților de cercetare atât a cadrelor didactice tinere cât și a studenților activează două centre de instruire și cercetare: Agroindustrial și Tehnofrig, un birou de proiectări, Centrul Național de cercetare, inovare și proiectare în transport. Au fost organizate 14 conferințe, publicate 129 de articole, 5 monografii, 7 manuale, 55 lucrări didactice (390 coli de autor), pe platforma Moodle au fost plasate 16 cursuri E-learning, înregistrate 18 brevete, au fost obținute 7 medalii de aur la diferite saloane de invenție, 1 de argint, 3 de bronz, 14 diplome; 42 trofee la concursurile didactice organizate la UTM.

Facultatea a extins activitățile de formare continuă a personalului din domeniul transportului rutier și sectorul frigorific – 6335 persoane.

S-au consolidat relațiile de colaborare cu centrele universitare din România, Rusia, Ucraina, Olanda, Belarus. Cadrele didactice și studenții au fost incluși în programe de mobilitate Erasmus, CEPUS ș.a.

menționat că în perioada 2010-2015 decanatul și corpul profesoral și-au concentrat eforturile pentru a asigura procesul de instruire universitară și postuniversitară, a consolida baza intelectuală, didactico-metodică și materială, a intensifica activitatea de cercetare științifică și de recalificare a specialiștilor din domeniile aferente.

Numărul studenților înmatriculați la studii cu frecvență la zi a scăzut de la 400 în 2010 la 227 în 2014. Admiterea la studii cu frecvență redusă a oscilat în jurul cifrei 130 de studenți. Rata medie de absolvire la ambele forme de instruire constituie puțin peste 60%.

Cota cadrelor didactice titulare este de 75%, iar a titularilor cu titluri didactice și grade științifice – doar 36%. Majoritatea lor sunt de vârstă pensionară. Există rezerve și la pregătirea cadrelor prin doctorat. În ultimii 5 ani au fost înmatriculate 29 cadre didactice, din care au susținut teze de doctor habilitat doar 2. Au fost editate 7 monografii, 20 manuale, 82 cicluri de prelegeri, materiale didactice în format electronic și îndrumare metodice pentru aplicațiile practice. Cu antrenarea agenților economici au fost amenajate săli de studii, laboratoare și spații pentru aplicații practice, inclusiv laboratoare de fizică, de tehnologii geoinformaționale, de securitate la incendii, geologie inginerească, cercetări în domeniul combaterii proceselor geologice periculoase, pentru studii microscopice al materialelor, cabinetul metodic Tehnologii Moderne de Finisare în Construcții.

Activitatea științifică a profesorilor și studenților s-a materializat în peste o sută de articole în reviste naționale și cca 30 internaționale. Cursurile de formare continuă atrag specialiști din mediul industrial-economic și juridic.

Senatul a apreciat drept satisfăcătoare activitatea desfășurată de decanatele FIMIT și FCGC în perioada de raport și a trasat sarcini concrete, menite să valorifice posibilitățile umane și tehnologice ale facultăților, contribuind astfel la pregătirea cât mai bună a specialiștilor.

CONSILIUL ȘCOLII DOCTORALE DE INGINERIE

În legătură cu intrarea în vigoare a Codului Educației, în ședința sa din 28 aprilie 2015 Senatul UTM a constituit **Consiliul Școlii Doctorale de Inginerie al UTM** (17 membri) și a aprobat componența nominală: **Larisa Bugaian**, dr.hab., prof.univ.; **Petru Stoicev**, dr.hab., prof.univ.; **Rodion Ciupercă**, dr., conf.univ.; **Svetlana Albu**, dr.hab., conf.univ.; **Andrei Chiciuc**, dr., conf.univ.; **Ilie Nucă**, dr., conf.univ.; **Victor Aba-**

bii, dr., conf.univ.; **Viorel Bostan**, dr.hab., prof.univ.; **Vladislav Reșitco**, dr., conf.univ.; **Pavel Tatarov**, dr.hab., prof.univ.; **Ion Rusu**, dr.hab., prof.univ.; **Vera Guțul**, dr., conf.univ.; **Victoria Ganea**, dr.hab., conf.univ.; **Pavel Topala**, dr.hab., prof.univ.; **Tudor Braniște**, drd.; **Ion Cozma**, drd.; **Diana Șontea**, drd.

Totodată, Senatul a confirmat **coordonatorii Centrelor de doctorat** ale CȘDI: dr.hab., prof.univ. **Viorel Bostan** – Știința Calculatului, Electromecanică și Comunicație; dr.hab., conf.univ. **Svetlana Albu** – Economie și Management; dr., conf.univ. **Ilie Nucă** – Energetică și Inginerie Electrică; dr.hab., prof.univ. **Pavel Tatarov** – Știința Alimentelor; dr.hab., prof.univ. **Ion Rusu** – Construcție Civilă și Design; dr., conf.univ. **Rodion Ciupercă** – Inginerie Mecanică, Industrială și Transporturi.

Doctorat de excelență la UTM apreciat de CNAA

În cadrul ediției a V-ea a Concursului Național „Teza de doctorat de excelență a anului - 2014”, organizat de Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare (CNAA), au fost nominalizate 12 teze de doctorat de excelență în domeniile: științe socio-umane; științe reale și tehnice; științe ale naturii și vieții. Printre laureați sunt și 2 reprezentanți ai Universității Tehnice a Moldovei.

Lista nominalizărilor începe cu teza de doctorat habilitat de excelență în științe tehnice „Metode matematice și metode de eficientizare a conversiei energiilor regenerabile în

baza efectelor aerohidrodinamice”, susținută la două specialități: Modelare, metode matematice, produse program; Teoria mașinilor, mecatronica. Autor: Viorel Bostan, directorul Filiei anglofone de la Facultatea de Calculatoare, Informatică și Microelectronică a UTM. În această cercetare au fost identificate și argumentate modele matematice moderne de descriere a curgerii turbulente a fluidului, specifice rotoarelor de mică putere, evidențiind efectele aerohidrodinamice tranzitorii și în vecinătatea palelor. Totodată, a fost argumentată geo-

metria profilurilor aero-hidrodinamice ale palelor eficiente din punct de vedere al randamentului conversiei energiei. În baza lor au fost elaborate concepte originale de rotoare aero-hidrodinamice. Soluțiile tehnice ale acestora se regăsesc în 17 brevete de invenție, apreciate la Saloanele Internaționale „Inovații, Cercetare și Transfer Tehnologic” cu medalii de aur, argint și de bronz.

La compartimentul „Teza de doctor de excelență a anului 2014”, gr. III, este recunoscută lucrarea „Contribuții privind danturile angrenajelor precesionale prin deformare

plastică”, specialitatea Teoria mașinilor, mecatronică, elaborată de Nicolae Trifan de la Universitatea Tehnică a Moldovei.

Conform Regulamentului de organizare a Concursului Național „Teza de doctorat de excelență a anului”, se recomandă instituțiilor de învățământ superior, în cadrul cărora au fost realizate tezele respective de doctorat, să acorde laureaților, în limita posibilităților instituției, premii bănești, inclusiv: Diploma de excelență pentru teza de doctor habilitat se apreciază cu 10000 lei; Diploma de excelen-

ță pentru teza de doctor, gradul III – 1000 de lei. Premiile pot avea loc și sub formă de publicare a tezelor laureaților ca monografie din sursele bugetare ale instituției respective.

CNAA a decernat Diplome de Merit consultantilor și conducătorilor științifici, care au îndrumat în munca de investigație pe autorii tezelor de doctorat de excelență. Printre persoanele distinse cu Diploma de Merit a CNAA este și prof. univ., dr. hab. Valeriu Dulgheru, UTM.

Compactarea dinamică a structurilor rutiere

Problema construcției drumurilor este una foarte actuală la noi. Chiar dacă ne propunem să construim artere de circulație modernă, de multe ori „drumurile noastre toate” nu corespund așteptărilor. Iată însă că se propune o nouă abordare a problemei. **DI Sergiu Bejan**, șeful Catedrei „Căi ferate, drumuri și poduri” (CFDP) a Facultății de Urbanism și Arhitectură, UTM, a investigat subiectul din punct de vedere științific, căutând soluții nu doar la suprafață, în așternerea propriu-zisă a asfaltului, ci săpând mai adânc, la propriu, în straturile terenului pe care urmează a fi construit drumul. Rezultatele investigațiilor, calculelor, încercărilor de laborator și în teren și-au găsit ulterior reflecție într-o amplă lucrare de doctorat pe tema: „**Analiza performanței procesului de compactare dinamică prin vibrații pentru structuri rutiere**”. Conducătorul științific este cunoscutul profesor, doctorul inginer **Polidor-Paul Bratu** de la Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, membru titular al Academiei de Științe Tehnice din România, Doctor Honoris Causa al UTM, iar susținerea publică a tezei, urmată de acordarea titlului științific de doctor în domeniul Inginerie mecanică, a avut loc în data de 27 martie 2015, în amfiteatrul „Edmond Nicolau” al Facultății de Inginerie Brăila.

Studiind complexitatea straturilor de pământ pentru a determina nivelul de rezistență a terenului în vederea construcției de drumuri, autorul constată că în funcție de nivelul de umiditate, porozitate, compactitate se remarcă un anumit comportament al terenului sub acțiunea forțelor exterioare: grad de rezistență diferit, diverse deformații etc. Tocmai de aceea, el recomandă ca după executarea lucrărilor de săpare și transport să se efectueze lucrări de compactare. Și propune utilizarea în acest scop a unui utilaj sigur – compactorul. Dar nu unul oarecare, ci neapărat vibrator, specificațiile tehnice ale acestuia urmând a fi în corespundere cu tipul de pământ sau de îmbrăcămintă rutieră. De exemplu, cu un singur grad de libertate (având un singur

propulsat) sau cu trei grade de libertate (cu un rulou vibrator și două trepte de izolare a vibrațiilor). Pentru aceste modele dinamice de compactare s-au scris ecuațiile diferențiale de mișcare, determinând deplasările instantanee ale maselor sau punctelor de interes ale compactorului. Astfel, autorul argumentează

din punct de vedere teoretic și practic importanța corelației între natura terenului, soluția tehnologică și echipamentul de compactare necesar pentru obținerea unui anumit nivel de performanță la executarea lucrărilor specifice de drumuri.

Într-un capitol aparte este descrisă metodologia și planul de realizare a testelor experimentale în cazul compactării pământurilor, indicându-se metodele de experimentare utilizate, precum și aparatura specifică pentru monitorizarea parametrilor esențiali ai procesului de compactare. Testele experimentale au fost făcute în cadrul șantiierelor de construcții hidrotehnice Sireț-Argeș.

În continuare sunt prezentate rezultatele simulării numerice a interacțiunii compactor-teren pe baza modelului reologic complex și neliniar propus în teză, care ține seama de caracteristicile reale ale terenului (elastice, disipative sau plastice) și de cele ale utilajului de compactat (cu un rulou vibrator). Modelul a fost armonizat și acordat în conformitate cu rezultatele obținute la încercările experimentale. Pentru simularea modelului a fost utilizat pachetul software specializat Matlab (Simulink, SimMechanics). Rezultatele

obținute au evidențiat comportarea reală a utilajului și acțiunea sa asupra terenului supus compactării.

În ceea ce privește contribuția personală a autorului în domeniul tezei, aceasta reiese din propria experiență de proiectare pe șantier. „Nu suntem doar profesori, dar avem și activități în

de executare a structurii rutiere cu fundație din pământuri stabilizate cu stabilizatori de sol pe bază de compuși organici naturali polienzimici. La rândul său, SRL „ASTRAL-PROIECT” s-a implicat în ridicarea topografică a configurației terenului cu amplasarea secțiilor experimentale; investigarea amplasamentului prin executarea de foraje geotehnice până la 5 m, recoltarea de probe și încercări de laborator pe probe recoltate din foraje cu determinarea caracteristicilor fizice și mecanice; prelucrarea, interpretarea rezultatelor și întocmirea studiului geotehnic.

Tehnologia respectivă a fost recunoscută drept o soluție inovativă, originală și a obținut certificatul de conformitate eliberat de către Organismul de certificare ICECON CERT din București, România, care a efectuat controlul procesului tehnologic de realizare a pământurilor stabilizate și punerea în operă a acestora în conformitate cu specificația tehnică.

Rezultatele cercetărilor sunt propuse agenților economici care își doresc să obțină nu doar un beneficiu economic, dar și un plus de calitate, știind ce fel de compactor să folosească pentru un anumit tip de pământ.

Teza de doctorat este structurată pe 8 capitole dezvoltate pe 117 pagini, conținând 76 de figuri, 22 de tabele, 124 de referințe bibliografice, 10 site-uri internet, cataloage de produse, documentații tehnice, 9 standarde și normative.

Folosindu-se de prilej, dl Sergiu Bejan a ținut să-și exprime aprecierea și grațitudinea atât față de conducătorul științific al tezei, prof., dr. ing. Polidor-Paul Bratu, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, membru titular al Academiei de Științe Tehnice din România, cât și față de președintele comisiei de doctorat, conf., dr. ing. Cristian-Silviu Simionescu, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, și referenții oficiali: prof., dr. ing. Alexandru Vlădeanu, Universitatea Tehnică de Construcții din București; prof., dr. ing. Ioan-Călin Roșca, Universitatea „Transilvania” din Brașov; prof., dr. ing. Gavril Axinti, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați.

Anume aici, în cadrul acestui SRL, a fost elaborată tehnologia de realizare a „Structurii rutiere multistrat” destinată lucrărilor de construcție și reparație a drumurilor. Meritul îi aparține deopotrivă și CFDP-UTM, care a oferit consultanță, interpretarea rezultatelor încercărilor și controlul calității; elaborarea fișei tehnologice

Comportamentul podurilor și viaductelor rutiere în caz de perturbații

Doctorandul **Alexandru Răilean**, lector asistent la Catedra „Căi ferate, drumuri și poduri” a FUA, și-a propus să cerceteze în cadrul Școlii doctorale a Universității „Dunărea de Jos” din Galați, specialitatea Inginerie mecanică, o temă de maximă importanță – comportarea dinamică la acțiuni impulsive a podurilor și viaductelor rutiere echipate cu aparate de reazem elastice și disipative. Susținerea publică a tezei de doctor a avut loc în data de 27 martie 2015, în somptuoasa aula „Edmond Nicolau” a Facultății de Inginerie Brăila.

Comisia de doctorat în componența conf. dr. ing. **Cristian-Silviu Simionescu** – președinte, prof. dr. ing. **Polidor-Paul Bratu**, prof. dr. ing. **Sorin Vlase**, prof. dr. ing. **Cristian Pavel** și conf. dr. ing. **Nicușor Drăgan**, a dat o apreciere înaltă rezultatelor științifice pe care doctorandul le-a atins în cercetările sale. În special, s-a constatat că tânărul cercetător a dat dovadă de o analiză critică, multicriterială a stadiului actual în domeniu, elaborând un model de calcul dinamic de comportare a viaductului, un concept inedit de izolare dinamică a elementelor de construcție împotriva acțiunilor seismice prin utilizarea unor sisteme compuse cu funcții hibride de reazem elastomeric și reazem pendular. Toate acestea asigură soluții tehnice inovative de rezemare a grinzilor din beton armat pe dispozitive elastomeric.

Doctorandul a căutat să explice anumiți factori contributivi la succesul devenirii sale ca tânăr om de știință:

– În timpul studiilor la masterat nu mă gândeam că voi absolvi și treapta a treia – doctoratul. De aceea m-am angajat la serviciu conform specialității de profil – inginer la construcția și întreținerea drumurilor. Pe parcursul a doi ani am predat și disciplinele „Inginerie seismică”, „Procese fizico-chimice în tehnologia MCD”; am condus lucrări practice și de laborator la disciplina „Tehnologia de construcție a drumurilor”. Toate aceste aspecte ajutătoare mi-au alimentat încrederea de a urma și studiul de doctorat. Nu mi-a fost ușor, dar grație susținerii colegiale a profesorilor de la catedră, în mai puțin de trei ani am finalizat teza. Le mulțumesc foarte mult colegilor de breaslă din România, care au avut răbdare și timp să mă tuteleze și să mă ajute să duc la bun sfârșit o serie de cercetări de laborator pe baza echipamentului tehnic român. Sunt profund recunoscător și echipei de ingineri din cadrul Institutului de Încercări ICECON SA, care mi-a oferit posibilitatea să utilizez rezultatele experimentale obținute de echipa ICECON București la probele de omologare a viaductului Autostrăzii Transilvania din punctul Gilău, jud. Cluj, executat de firma Bechtel pentru verificarea modelelor dinamice cât și a relațiilor de calcul. Totodată, vreau să mulțumesc echipei ICECON pentru încercarea experimentală la evaluarea capacității de rezistență a grinzilor din beton armat și precomprimat destinate viaductelor Autostrăzii Transilvania.

Rezultatele obținute în cadrul tezei vor servi ca punct de plecare pentru noi direcții de cercetare în domeniu, în special privind stabilirea metodelor de corelare parametrică a funcțiilor de transfer între sistemul virtual și cel real; extinderea conceptului de analiză modală și izolarea șocurilor seismice luând în seamă și forțele disipative alături de cele elastice; conceperea, dezvoltarea și elaborarea unor noi sisteme de rezemare elastică și dispozitive de disipare înglobate sau/și hibride mai eficiente: cu dimensiuni mai mici și parametri de exploatare mai performanți.

Unele rezultatele obținute în cadrul tezei vor fi propuse Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor al RM pentru aplicare în instituțiile de proiectare sau monitorizarea stării podurilor și drumurilor auto.

Exemplul tânărului cercetător **Alexandru Răilean** este concludent pentru colegii săi mai tineri de la facultățile UTM, angajați pe post de lector superior, lector universitar sau lector asistent, care însă nu au grad științific. Un exemplu care sugerează că cercetarea trebuie să primeze pentru cei care doresc să facă o carieră didactică universitară.

Studentii FCIM-UTM – primii beneficiari ai produselor BitDefender în RM

Pe 22 mai 2015 **BitDefender** – producătorul uneia dintre cele mai performante și eficiente game de soluții de securitate informatică atestate pe plan internațional, cu

sediul central la București, a oferit un lot de 250 de licențe **BitDefender Gravity Zone for Endpoint** Facultății de Calculatoare, Informatică și Microelectronică din cadrul

Universității Tehnice a Moldovei.

Reprezentanții renumitei companii BitDefender – **Angelo Jambore**, Product Marketing Director, **Liviu Arse-**

ne, Senior E-threat Analyst, **Ion Georgescu**, Business Development Manager, și **Andrian Cornei**, Country Manager at Reliable Solutions Distributor (RSD – distribuitorul oficial al Companiei BitDefender în RM) au avut o întrevedere cu studenții FCIM. Fiind plăcut surprinși să afle că facultatea are o specialitate ce ține nemijlocit de domeniul lor de activitate – „Securitate informațională”, oaspeții le-au vorbit cu entuziasm studenților despre compania pe care o reprezintă, menționând că aceasta are reprezentanțe și vinde cu succes produse de securitate informațională / cibernetică peste tot în lume.

Pe lângă prezentarea noii generații de produse **BitDe-**

fender GravityZone și a noilor tendințe și tehnologii de securitate informațională, ei le-au oferit studenților și trei premii personalizate, care includeau și câte o licență marca BitDefender pentru trei DVC-uri. Beneficiari ai acestor premii au devenit **Andrei Kotusov**, **Iulian Pânzaru** și **A. Alexandru** – pentru idei și soluții ingenioase în cadrul prezentării tehnologiilor **BitDefender**.

Studenții FCIM-UTM sunt primii din R. Moldova care beneficiază de cea mai bună protecție BitDefender.

Evenimentul survine după ce, cu o zi înainte, **BitDefender** a anunțat lansarea noului Gravity Zone, soluția de securitate pentru companii cu cel mai mic impact asupra sistemelor, instalare extrem

de ușoară și protecție ridicată, recunoscută de marile institute de testare din industria globală de securitate. Este o premieră și pentru R. Moldova, ocazie cu care **ICS „Reliable Solutions Distributor” SRL** în parteneriat cu **Centrul de Governare Electronică** a organizat la Chișinău manifestarea „**BitDefender GravityZone – Unfollow the traditional**”, la care au participat peste 200 de companii.

Din 2001, **BitDefender** este considerată unul din liderii industriei globale de securitate informatică. În fiecare zi, tehnologia BitDefender protejează datele digitale ale aproximativ 500 de milioane de utilizatori individuali și companii din întreaga lume.

Cinci studenți FCIM-UTM – câștigători ai concursului „Generația Z”

Pe, 17 mai 2015, de Ziua mondială a comunicațiilor și a societății informaționale, au fost desemnați câștigătorii Concursului tinerelor talente în IT și comunicații „Generația Z”, organizat în premieră de Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor. 17 din cei 50 de elevi și studenți înscriși în concurs au intrat în marea finală. Juriul a premiat 14 dintre cele mai ingenioase proiecte. Printre câștigători sunt și 5 studenți ai UTM, Facultatea de Calculatoare, Informatică și Microelectronică:

Nicu Maxian, Luca și Vasile Schidu, Filiera anglofonă, a. I, gr. FAF-141 – premiul I la compartimentul Elaborare/Creare Soft pentru jocul pentru PC și platforma Android „Chișinău Transport Public”;

Valeriu Mazăre, Securitate informațională, a. III, gr. SI-121 – premiul I la compartimentul Web Design pentru lucrarea „Art-design-solution.com”;

Alexandru Caliman, Automatică și Informatică, a. III, gr. AI-121 – premiul I la compartimentul Electronică aplicată și Comunicații pentru lucrarea „Sistem de control și monitorizare a dispozitivelor bazat pe tehnologia Bluetooth Low Energy”.

Prezent la festivitatea de premiere a câștigătorilor concursului, ministrul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, **Pavel Filip**, a menționat că prin acest concurs se propune încurajarea tinerilor de a urma o carieră în sectorul TIC. „Sunt mândru de tinerii înscriși în concurs, talentați și creativi, care au prezentat proiecte in-

dite. Ei vor asigura viitorul sectorului TIC”, a accentuat ministrul Pavel Filip.

Câștigătorii au fost premiați cu burse anuale de studii, notebook-uri, tablete și smartphone-uri.

Studentul Nicu Maxian, unul din autorii jocului pentru PC și platforma Android „Chișinău Transport Public”, desemnat cu premiul I, ne-a relatat de unde a venit ideea softului creat împreună cu frații Vasile și Luca Schidu, cât a durat realizarea acestuia, ce investiții au făcut și care le sunt planurile de viitor.

– Crearea jocului pentru PC și platforma Android „Chișinău Transport Public” a fost inspirat de realitatea din Chișinău, spune Nicu. Aplicația dată reprezintă o simulare a transportului public din Chișinău, prin care am încercat să simulăm o zi din viața unui șofer de maxi-taxi și de troleibuz. Scopul utilizatorului în acest joc este de a colecta cât mai mulți bani (pasageri)

pentru a putea procura un nou tip de transport. Pentru aceasta el trebuie să parcurgă o distanță cât mai mare, colectând bani pentru a procura noi tipuri de transport, inclusiv un taxi, acesta fiind cel mai scump, dar și cel mai rentabil, pentru că aduce un venit mai mare.

Cum se instalează și care sunt regulile de joc? Versiunea Android poate fi descărcată gratis de pe Google Play, iar versiunea PC – de pe www.itch.io sau www.torrentsmd.com.

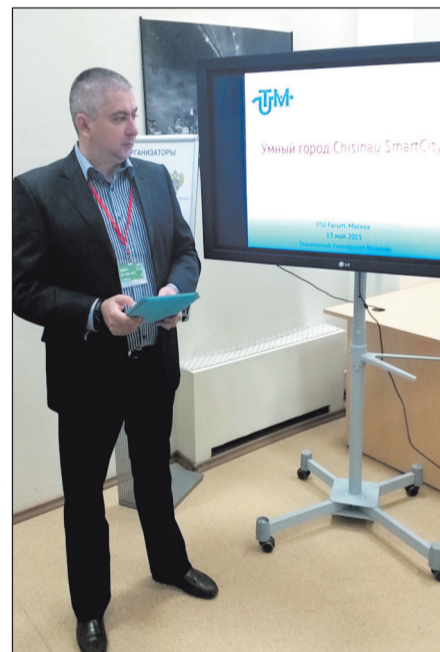
Realizarea ideii a început la finele lunii octombrie 2014. Acest joc urma să fie primul în care putem să vedem viața din RM. Totodată, am încercat să atragem atenția la multe lucruri, cum ar fi gropile de pe drum, panourile publicitare, în special cu tentă politică. Cea mai dificilă în implementare s-a dovedit a fi partea grafică. La dezvoltarea acesteia a trebuit să ținem cont de

complexitatea obiectelor 3D folosite. La moment dat am înțeles că jocul consumă prea multe resurse și am fost nevoiți să simplificăm toate obiectele 3D de câteva ori. Aceasta simplificare a dus la ceva pierderi de calitate, însă au fost câștiguri în performanță, astfel am putut rula aplicația pe majoritatea device-urilor.

În ceea ce privește costurile, din păcate nu am avut un buget alocat acestui soft. Unica investiție a fost în Google Play, care ne-a permis să publicăm jocul. Totuși din cauza lipsei de buget, nu am putut crea aplicații pe sistemele IOS, deși au fost mulți doritori.

Premiul câștigat reprezintă o bursă de 500 lei pentru o perioadă de 9 luni, pentru fiecare membru al echipei. Cel mai probabil, vom investi acest premiu în tehnică, pentru a dezvolta în viitor și alte aplicații.

FIMET. Proiectul CHIȘINĂU SMART CITY, apreciat la Moscova

tarea unui model inteligent al transportului în baza conceptului „Internet of Everything”.

Concursul este susținut de operatorul lider de telecomunicații din Federația Rusă –Compania „Mobile TeleSystems” (MTS), care își propune să includă lucrările inovatoare selectate în cadrul acestui concurs în lista cercetărilor prioritare realizate în laboratoarele științifice ale MTS. Astfel, se urmărește identificarea și susținerea potențialului inovator al tinerilor în domeniul tehnologiilor informaționale și comunicațiilor.

La ediția din anul curent a concursului au fost prezentate peste 40 de proiecte, 20 dintre care au fost selectate în etapa finală.

Forumul a găzduit și o conferință tehnico-științifică, în cadrul căreia echipa UTM

a prezentat două lucrări științifice: „Интернет Вещей (Internet of Everything) как повышение качества жизни” și „Использование технологии Triple Play для широкополосного доступа” (autori: Dinu Țurcanu, I.sup.univ., Lucreția Nemerenco, conf. dr., prodecan FIMET).

În cadrul forumului a fost organizată și Expoziția internațională de echipamente de telecomunicații, sisteme de control, tehnologia informației și serviciilor de comunicații „Связь-Экспокомм-2015”, conferința „Provocări etice, culturale și de civilizație în cadrul rețelei globale Internet” și Olimpiada echipelor universităților participante, dedicată jubileului de 150 de ani ai Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor. La finele evenimentului, universitățile participante au fost premiate cu diplome Rossviaz pentru contribuție în pregătirea specialiștilor în domeniul TIC și participarea la cel de-al VIII-lea Forum internațional al tineretului „Tehnologia informației în lumea comunicațiilor”.

La forum au participat peste 100 de specialiști din domeniul tehnologiilor informaționale și comunicațiilor din 18 instituții de învățământ superior din Federația Rusă, Kârgâstan, R.Moldova, Kazahstan, Armenia.

Concursul de proiecte „**Soluții inovatoare în domeniul comunicațiilor moderne**”, desfășurat sub auspiciile Universității Tehnice de Comunicații și Informatică din Moscova în cadrul celui de-al VIII-lea Forum internațional al tineretului „Tehnologia informației în lumea comunicațiilor” (11-16 mai 2015), s-a soldat pentru echipa Universității Tehnice a Moldovei (reprezentată de **Dinu Țurcanu**, I.univ.sup., și **Vasile Țurcan**, masterand, FIMET) cu diplome, premii, un mentorat gratuit în modernizarea și comercializarea proiectelor din partea companiilor de telecomunicații prezente la forum și un certificat personalizat de participare la semifinala Concursului internațional de proiecte inovatoare în domeniul telecomunicațiilor „Telecom Idea”.

Proiectul inovativ „**Chișinău Smart City**” prezentat de echipa UTM (cond.: **Dinu Țurcanu**, I.univ.sup.) a avut drept scop elaborarea unui sistem care administrează datele în timp real, cu posibilitatea dezvoltării și implementării politicilor și strategiilor traficului urban. Acest sistem oferă un algoritm sofisticat pentru colectarea și analiza datelor de trafic în timp real în scopul sporirii eficienței, generării unui nou set de servicii care satisfac nevoile cetățenilor, precum și pentru dezvoltarea

Expoziția „Creația deschide Universul”

În data de 8 mai 2015, la Centrul de Excelență din campusul universitar Râșcani a fost inaugurată tradiționala Expoziție a lucrărilor de creație ale studenților „Creația deschide Universul”, ajunsă la cea de-a IV-a ediție. Expoziția a fost dedicată Zilei Europei și destinată elevilor claselor absolvenților din școli, licee și colegii.

Manifestarea a fost deschisă cu un cuvânt de salut adresat oaspeților, studenților, liceenilor și părinților de către conf. univ. dr. **Valentin Amariei**, prorector pentru formarea continuă și relații internaționale.

Acad. **Ion Bostan**, rectorul UTM, a subliniat că o țară fără ingineri nu are viitor, or forță creativă a societății sunt inginerii. De exemplu, în topul celor 100 de invenții înregistrate în sec. XX contribuția inginerii

lor este absolută – toate au fost propuse de ingineri.

Din partea Parlamentului participanții la expoziție au fost salutați de către **V. Hotineanu**, președinte al Comisiei parlamentare pentru cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media. D-sa a menționat că asistă cu o deosebită plăcere la acest eveniment de excepție. Exponatele etalate aici sunt rodul căutărilor din anul curent de studii ale corpului profesoral, studenților, masteranzilor și doctoranzilor UTM și demonstrează gândire inovativă, talent și creativitate.

Acad. **V. Canțer**, președintele CNAA, acad. **B. Găină**, academician-coordonator al Secției de Științe agricole a AȘM, și dr. **L. Bolocan**, director general AGEPI, au elogiat eforturile UTM în domeniile educației, cercetării și

inovării, materializat în standurile, mostrele industriale și produsele etalate și au îndemnat gazdele să propage mai insistent, pe multiple planuri rezultatele obținute, inclusiv la ediția anuală a Expoziției naționale „Infoinvent”, având amenajat pentru aceasta un stand aparte.

La expoziție au fost prezentate realizările studenților din ultimul an de studii. Atracția evenimentului a fost Frank, robotul care a devenit una din mascotele UTM și care i-a îndemnat pe vizitatori să aprecieze și alte exponate marca UTM: roboți, avioane, elicoptere, printere în format 3D, mașini ale viitorului, articole de vestimentație sau mobilier, invenții brevetate sau prezentate la saloane și concursuri naționale și internaționale, teze de

licență și de master realizate preponderent la comanda unor întreprinderi și firme etc. În total, semnătura studenților a fost pusă pe aproximativ 500 de lucrări noi ale studenților și profesorii celor 9 facultăți ale UTM, centrelor de cercetare, centrelor de transfer tehnologic, CEGHID, Catedrei Educație

Fizică, Catedrei Militare, Bibliotecii tehnico-științifice, Comitetului Sindical, Senatului Studențesc și Grupului Local BEST-Chișinău. Participanții la expoziție au avut acces liber și la Centrul Național de Tehnologie Spațială, Centrul infrastructurii terestre de monitorizare a zborului microsatelitului RM, Telesco-

pul UTM și au contemplat cu interes ultimele exponate amplasate în Parcul-muzeu al tehnicii în aer liber. Scopul a fost de a le oferi studenților o platformă pentru aplicarea competențelor și cunoștințelor acumulate în cadrul studiilor universitare, crearea unui mediu competitiv pentru studenții-viitori ingineri.

Teoria și practica integrării europene în viziunea studenților UTM

Studiind disciplina „Teoria și practica integrării europene”, studenții UTM manifestă un interes sporit și pentru cercetarea acestui fenomen de importanță vitală pentru viitorul RM. Iar rodul căutărilor lor insistente este prezentat tradițional la 8 mai în cadrul conferinței studențești, dedicată Zilei Europei cu genericul „Teoria și practica Integrării Europene”. Și ediția curentă a conferinței a fost organizată de Catedra Științe Socioumane și Catedra Teoria Economică și Management, ca răspuns la inițiativa rectorului UTM, acad. Ion Bostan, de a studia la toate facultățile tema integrării europene în procesul didactic-științific și a planului de acțiuni dedicate procesului de asociere a RM la UE.

La conferința din 8 mai 2015 s-au înscris 55 de studenți. Lucrările s-au desfășurat în două secții paralele, avându-i în calitate de moderatori pe dr. conf. univ. Mihail Braga și dr. conf. univ. Ecaterina Lozovanu. Prin tematica foarte variată a alocuțiunilor participanții la conferință și-au făcut publice rezultatele investigațiilor științifice în următoarele subiecte: fundamentul juridic al UE; Tratatul de la Lisabona; Sistemul instituțional al UE; Acordul de asociere încheiat de RM cu UE; Pactul Ribentrop-Molotov și

consecințele lui pentru Moldova; Integrarea RM în UE – oportunități, avantaje, beneficii și responsabilități; 25 de ani de reforme economice în RM: realizări, probleme, propuneri; Politicile comunitare în domeniile sociale, relațiilor naționale și externe, demografiei și migrației, relațiilor de piață și inovării, educației și cercetării, culturii, ocrotirii sănătății, infrastructurii și mijloacelor de comunicație, securității energetice, securității alimentare, securității colective, ecologiei ș.a.; Valorile democratice ale UE – catalizatorul dezvoltării; Căile de modernizare a RM pentru a trece de la Acordul de asociere la Acordul de aderare: obiective, provocări, divergențe și soluții de depășire a impedimentelor; Integrarea RM în UE – o necesitate stringentă și o șansă pentru un viitor prosper; Republica Moldova – stat european: așezare geografică, geopolitică, declarații, angajamente și probleme; Istoria de succes ale statelor membre ale UE; Filosofia integrării europene; Calea cea mai rapidă a RM spre UE - unirea cu România?, dar și alte subiecte de interes major pentru RM.

După audierea rapoartelor și încheierea dezbaterilor constructive, juriul în componența dr. conf. univ. Mihail Braga, șef de catedră; dr. conf. univ. Ecaterina Lo-

zovanu, dr. conf. univ. Ion Vangheli, dr. conf. univ. Manole Cartofeanu, dr. conf. univ. Vasile Vasilos și dr. conf. univ. Gheorghe Varzari au desemnat laureații conferinței.

Astfel, Diplome de gr. I și premii în valoare de 1200 lei le-au revenit studentelor Zinaida Garaba și Lilia Pleșca. Diplome de gr. II și premii de 900 lei au obținut Felicia Starîș, Oxana Dunav, Olga Boaghe și Alexandru Ialtîcenco. De diplome de gr. III și premii de 600 lei s-au învrednicit Mihaela Dimitrov, Bunescu Mihai, Sanda Cotovici, Nicu Vestre, Carolaina Josanu, Mihail Criclivii și Ana Valean.

Înmânând distincțiile, acad. Ion Bostan, rectorul UTM, a ținut să menționeze că de-a lungul timpului s-a încetățenit axioma că cuvântul „inginer” este sinonim cu sintagma „gândire creativă”, iar inginerul este forța motrice a progresului în societate. UTM susține dezvoltarea creației studențești, iar pentru a stimula eforturile studenților, rectoratul a decis acordarea unor premii de susținere în valoare de 300 lei pentru toți participanții la conferință.

La ședința de totalizare au fost prezenți dr. conf. univ. Valentin Amariei, prorector UTM, dr. conf. univ. Ion Balmuș, decanul FCIM, și dr. conf. univ. Vasile Mamaligă, decanul FIEB.

Concursul „Mașini Rube Goldberg”

În aplauzele participanților la Expoziția „Creația deschide Universul” a fost dat startul concursului lucrărilor de creație ale studenților de la FENIE, FIMET, FCIM, FIMIT, FCGC și Colegiul Tehnic „Mașini Rube Goldberg”. Juriul în frunte cu dr. conf. univ. Sergiu Zaporozan, șeful Departamentului investigații științifice și dezvoltare tehnologică al UTM, a desemnat învingătorii:

Locul I i-a revenit echipei FEIE, care a prezentat o mașină cu 34 de noduri de transmisie a energiei. Mașina a funcționat impecabil, conectând în final trei tuburi de neon la energia electrică.

Pe **locul II** s-a situat echipa FIMIT. Mașina viitorilor ingineri-mecanici a avut 38 de trepte, dar locomotiva s-a pornit din gară cu mici impedimente.

Ingenioșii de la FCIM au

ocupat **locul III**. Mașina asamblată de ei, având 20 de obstacole pe traseu, a finalizat cu lansarea unei togi și închiderea carnetului de note, simbolizând finalizarea studiilor.

Viitorii ingineri de la FIMET, FCGC și Colegiului Tehnic de asemenea au făcut față provocării, elaborând soluții originale la mașinile asamblate. Rezultatele lor au fost apreciate de juriu cu diplome de mențiune.

Laureații Olimpiadei Tehnice Republicane a UTM

În cadrul Expoziției „Creația deschide Universul”, conf. univ. **Gh. Ceban**, decan pentru informare, orientare profesională și formare a contingentului de studenți al UTM, a dat citire ordinului cu privire la premiile laureaților Olimpiadei Tehnice Republicane a UTM – ediția anului 2015, invitându-l pe acad. **Ion Bostan** să înmâneze distincțiile.

Desenul artistic

Locul I: Marina Dubceac (LT „Olimp”, Chișinău), Alexandra Șerșun (LT „P. Rareș”, Chișinău);

Locul II: Natalia Reazanova (LT Tiraspol); **Locul III:** Cezara Catruc (LT „Waldorf”, Chișinău) și Ana Sirbul (ȘM nr.3, or. Slobozia);

Mențiuni: Mihai Iacob (Chișinău), Nicoleta Diaconu (Ialoveni), Mihaela Frunză (Ialoveni), Iuliana Liubomeiscaia (Chișinău).

Matematică

Locul I: Corneliu Doni (LT „B. Dînga”, Criuleni);

Locul II: Valeria Cernolev (Liceul AȘM, Chișinău);

Locul III: Ion Lapteacru (LT „M. Marinciuc”, Chișinău), Ecaterina Popovici (LT „L. Blaga”, Telenești);

Mențiuni: Anastasia Fomenco și Ion Prodan (Criuleni).

Informatică

Locul I: Valeriu Motroi (Liceul AȘM, Chișinău);

Locul II: Denis Balan (LT „I. Vatamanu”,

Strășeni);

Locul III: Cristian Golban (Colegiul de Informatică, Chișinău);

Chimie

Locul I: Cristian Verbneac (LT „B. Dînga”, Criuleni);

Locul II: Viorica Necula (LT „B. Cazacu”, Nisporeni), Ceacîru Mihail (LT „A. Agapie”, s. Popeni);

Locul III: Victor Motruc (LT „M. Marinciuc”, Chișinău);

Mențiuni: Veronica Popescu (Nisporeni), Alina Lungu (Chișinău), Vitalie Șerbu (Criuleni).

Fizică

Locul I: Alexei Stolearov (LT „N. Gogol”, Chișinău).

Locul II: Alexandru Ciuvaga (LT „C. Stere”, Soroca)

Locul III: Mihail Turețchi (Colegiul de Microelectronică și Tehnică de Calcul, Chișinău).

Deținătorii locului I la Olimpiada Tehnică sunt înmatriculați în a. I la UTM la facultatea dorită, cu finanțare din bugetul de stat. Deținătorii Diplomelor de gr. II și III pot fi înmatriculați fără examene la facultățile pentru care optează la locurile pe bază de contract cu scutirea a 50% din taxă pentru studii în a. I, cu posibilitatea ulterioară, începând cu a. II, de transfer la locurile finanțate de la bugetul de stat.

Străjerii amintirilor – în parcul UTM

Celebrele „bănci ale îndrăgostiților”, create de designerul Mihai Stamati, lector la UTM, au decolat de curând Parcul-muzeu al tehnicii în aer liber al UTM.

Este un proiect mai vechi, realizat de către autor în cadrul unei burse de rezidență oferită de ICR Paris. După ce a fost certificată de OMPI de la Haga, rectorul UTM, acad. **Ion Bostan** i-a propus autorului să implementeze acest proiect în colaborare cu UTM. Astfel, a fost produsă o serie de 13 bănci, care astăzi împodobesc parcul-muzeu al tehnicii în aer liber din campusul universitar Râșcani.

Îndrăgostiții care au avut ocazia să savureze atmosfera romantică a Parisului de pe aceste bănci le consideră drept un simbol al iubirii infinite. Acest fapt se datorează îmbinării

reușite a elementelor de bază a acestor bănci, care reprezintă două simboluri universale: simbolul infinitului conturat în suprafața de așezare și cel al inimii care ține loc de spetează. Contopindu-se, cele două elemente-simboluri formează un tot întreg, iar panglicile prinse de îndrăgostiți pe spetează transmit un puternic mesaj de dragoste și dorință de a păstra neîntinată amintirea clipele frumoase trăite aici. De aici și denumirea proiectului „Le gardien des souvenirs” („Străjer al amintirilor”) – un simbol care „stă la straja” unor frumoase povești de viață.

La inaugurarea renumitelor bănci în parcul UTM a participat și ministrul Culturii **Monica Babuc**, care a menționat că „asemenea realizări și oameni precum Mihai Stamati ne încurajează și ne dă o doză de opti-

mism să credem că nu este încă totul pierdut”. Oficialul a remarcat și contribuția rectorului UTM, care promovează asemenea tineri, subliniind că avem nevoie de designeri industriali, vestimentari, de interioare și zone de agrement, precum și de arhitecți restauratori care să se ocupe de restaurarea monumentelor de arhitectură de la noi.

Directorul Departamentului mărci, modele și desene industriale al AGEPI, **Simion Levițchi**, a înmănat designerului **Mihai Stamati** diploma de mențiune specială pentru proiectul „Străjerul amintirilor”, reiterând că „după ce a fost prezentată la Paris, banca a fost înregistrată ca model industrial pe teritoriul RM și al UE, utilizând Sistemul de la Haga privind înregistrarea internațională a desenelor și modelelor industriale”.

Concurs internațional studentesc

„Ingineria sistemelor
microelectronice
SERGIU RĂDĂUȚAN”

Ediția a V-a a Concursului internațional studentesc „Ingineria sistemelor microelectronice SERGIU RĂDĂUȚAN”, desfășurată pe 15 mai 2015, a fost consacrată consemnării unui semicentener de la fondarea învățământului superior tehnic în microelectronică din Moldova. Concursul a întrunit 30 de echipe din RM, România și Belarus, s-a desfășurat sub auspiciile Catedrei de Microelectronică și Inginerie Biomedicală din cadrul FCIM și a fost susținut de Societatea Absolvenților în Microelectronică ai UTM, Societatea de Inginerie Biomedicală din RM, StarNet SRL, Romani Gaz Group SRL, ITȘ Informbusiness, SC Silicon Service SRL, ÎCS Micrologic Design Automation SRL.

Acest concurs a devenit un eveniment deosebit în istoria UTM, o încercare temerară pentru viitorii ingineri de a-și manifesta ingeniozitatea și străduința, a menționat președintele comitetului organizatoric al concursului, dr. prof. univ. Victor Șonțea, șeful Catedrei de Microelectronică și Inginerie Biomedicală. Este o posibilitate de a scoate în evidență spiritul inovator al studenților și pasiunea lor pentru ingineria sistemelor microelectronice, sistemelor cu microcontrolere, robototehnică, dispozitive biomedicale. Ne bucurăm că anul acesta s-au înscris în competiție 30 de echipe, cu 8 mai multe decât în anul precedent, inclusiv 2 echipe de la Colegiul de profil din Chișinău, 4 echipe din Iași, una din Suceava și una din Belarus. Deși inițial la concurs participau numai băieți, anul acesta printre participanți avem și 7 studente.

Acad. Ion Bosatn, rectorul UTM, a subliniat inițiativa Catedrei de Microelectronică și Inginerie Biomedicală privind acest concurs, ajuns la a V-a ediție, care se bucură de o popularitate tot mai mare. E și firesc, deoarece concursul este o platformă foarte bună de lansare a tinerilor cercetători, viitori doctori în știință.

Acad. I. Tighineanu, prim-vicepreședinte al AȘM, discipol al regretatului acad. S. Rădăuțan, a salutat participanții la concurs și i-a îndemnat să acumuleze cât mai multe cunoștințe și să însușească limba engleză pentru a putea valorifica oportunitățile nelimitate oferite de comunitatea europeană și cea internațională de realizare a unor proiecte de cercetare, inovare și transfer tehnologic.

Este îmbucurător faptul că în ultimii ani echipele de cercetători ale UTM se află pe primul loc printre colectivele similare din instituțiile de învățământ superior din RM, a ținut să precizeze acad. V. Canțer, președinte al CNAA.

Concursul a decurs în două etape. Pentru început, participanții și-au prezentat proiectele în formă orală în fața juriului notoriu de specialitate. Iată cum și-au motivat unii studenți participarea la concurs:

Florin Florică: Am căpătat deprinderi să lucrez în echipă, concursul este o oportunitate de a pune în practică cunoștințele acumulate.

Stanislav Mamașchi: Lucrarea mea este de mare perspectivă pentru producătorii dispozitivelor de citire a semnelor, inclusiv cu utilizare în serviciul vamal, tehnologiile IT.

Ștefan Dumitraș: Am elaborat o placă pentru instruirea studenților. Cred că va fi de folos la catedră.

Petru Țugui: Cercetările au pornit de la necesitățile preocupărilor practice ale membrilor echipei și ne-am propus un dispozitiv pentru a asigura filmări cât mai calitative.

Pavel Timotin: Tot mai multă lume se tratează în saline. De aceea dispozitivul meu ar fi de folos medicilor să monitorizeze concentrația de ioni de NCl în încăperile de tratare.

Vadim Iuraș și Dan Lupu: Noi am elaborat reversul „coroanei regale”, care te face nevăzut. Dispozitivul nostru are la bază implementarea fenomenului de orientare al liliacului și este destinat pentru orientarea nevăzătorilor. Sperăm să fie solicitat pe piață.

Etapa a doua a concursului s-a desfășurat în incinta Centrului expozițional al UTM, unde studenții au demonstrat fiabilitatea dispozitivelor și aplicațiilor fabricate. În urma evaluării, juriul a decernat:

Medalia de aur, premiu și diploma de gr.I lui Alexandru Arteni (UTM) pentru elaborarea unui dispozitiv de testare a automobilelor;

Medalia de argint, premii și diplome de gr.II echipelor: Dorin Eni și Mihai Coșleț (UTM) pentru elaborarea unui aparat de zbor autopropulsat, înzestrat cu camere digitale de luat vederi pentru întocmirea hărților suprafeței terestre în format 3D și Ionuț-Bogdan Chihai, Jasmina-Medeea Osman și Ioan-Claudiu Cristian (UMF „Gr.T.Popa”, Iași) pentru elaborarea unui dispozitiv medical de evaluare clinică a persoanelor cu dereglări de echilibru;

Medalia de bronz, premii și diploma de gr.III echipelor: Ana Negrescu și Natalia Gărnațanu (UTM) pentru spirit creativ la elaborarea unui dispozitiv de înregistrare a și cercetare a paternului respirator, Alexandr Pivovarov și Siargey Ersh (US, Minsk) pentru soluție inovativă biometrică de identificare a persoanelor și lui Ștefan Maimescu (UTM) pentru un original detector de gaze portabil multisenzor.

Totodată, au fost acordate și 6 premii speciale, instituite de sponsorii evenimentului.

Înmânând distincțiile, dr. con. univ. V. Amariei, prorector UTM, a menționat că ediția concursului din anul acesta este un frumos omagiu intelectual adus acad. Sergiu Rădăuțan, primului rector al UTM, dar și tuturor înaintașilor noștri, care au stat la fondarea Universității.

Holul de la FUA în viziunea studenților

Pe 28 mai 2015 spațioasa sală de expoziții a FUA a găzduit festivitatea de premiere a câștigătorilor concursului „Shaping the way people build”, susținut de Compania SINIAT SA, România – unul dintre cei mai importanți furnizori de soluții de construcții și sisteme pe bază de gips din Europa.

Participanții la concurs au avut sarcina de a propune un proiect de execuție pentru plafonul suspendat din gips-carton amplasat în fața decanatului FUA.

La festivitate au participat studenții, profesorii ai FUA și invitați de onoare – Bogdan Tulbure, Marius Olteanu și Marius Tarbasanu, manageri în Departamentul tehnic și marketing al Companiei SINIAT SA, România; Gheorghe Croitoru, șef Direcție reglementări tehnico-economice, Serghei Muntean, șef Direcție arhitectură și urbanism din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al RM.

În deschiderea festivității, dr. conf. univ. Valentin Lungu, decanul FUA, a subliniat că la concursul pentru renovarea holului prin implementarea unui sistem de tavan suspendat din gips-carton marca SINIAT, care va fi realizat prin intermediul companiei SUPRATEN SA, s-au înscris 22 de studenți; și-au prezentat lucrările – 17. Proiectele au fost elaborate în afara orelor de curs, într-un timp record – cu începere de la 1 aprilie a.c. Participarea la acest concurs de creativitate poate

fi considerată drept un examen profesional foarte serios, pe care studenții l-au susținut cu succes, demonstrând cunoștințe și abilități practice deosebite.

Acad. Ion Bostan, rectorul UTM, a subliniat necesitatea parteneriatului public-privat în pregătirea studenților pentru ca după absolvire aceștia să fie competitivi pe piața muncii, concursul dat reprezentând un prim pas în colaborarea dintre FUA și Compania SINIAT SA, România. Rectorul UTM s-a arătat satisfăcut și mândru de prestația studenților FUA în acest concurs și a menționat că merită susținere atât deținătorii primelor trei locuri, premiați de SINIAT, cât și ceilalți autori de proiecte. Rectorul le-a mulțumit studenților pentru participare; profesorilor – pentru că au ghidat munca discipolilor, iar partenerilor din România – pentru antrenarea studenților în această frumoasă activitate de creație, invitându-i să susțină și pregătirea studenților UTM

prin masterat și doctorat.

Premiul I – o Tabletă Samsung Galaxy Tab3 T111 Lite și un abonament pe 12 luni la revista IGLOO i-au revenit studentei Galina Turucalo, de premiile II și III – câte o Tabletă Samsung Galaxy Tab 3 Lite și abonamente pe 6 și respectiv 3 luni la revista IGLOO s-au învrednicit studenții Victor Gorea și Vladimir Clopot. Totodată, au fost acordate și premii de încurajare din partea rectorului UTM: deținătorilor locurilor 4-5 – câte o bursă de excelență, iar deținătorilor locurilor 6-8 – câte o bursă obișnuită, acestea revenind studenților Alexandru Starodub, Anatol Mirza, Olga Leporda, Gabriela Nichifor și Rita Butanu.

Prezent la eveniment, Marc Fritsche, director general al Companiei SINIAT pentru zona Europa de Est, a menționat:

Compania SINIAT SA este un furnizor global pentru soluții de construcții bazate pe ghips-carton. Dispunem de 43 de fabrici în 13 țări din Europa și America Latină, cu o cifră anuală de afaceri de circa 1 miliard de euro. Compania își desfășoară activitatea în conformitate cu genericul „Revoluționăm modul în care oamenii construiesc și trăiesc”. Am acceptat propunerea decanului FUA de a iniția o colaborare reciproc avantajoasă. Primul pas este acest concurs reușit, pe viitor vor urma și alte activități benefice pentru pregătirea arhitecților și inginerilor-construcționeri.

Eficiența energetică și energiile regenerabile – două domenii de importanță strategică

Pe 17 mai 2015 Universitatea Tehnică a Moldovei în cooperare cu Agenția pentru Eficiență Energetică (AEE) au organizat o „masă-rotundă” cu genericul: „Provocările cheie ce privesc promovarea surselor de energie regenerabile în Republica Moldova”. Moderator – prof. Valentin Arion.

Țara noastră și-a asumat angajamente de promovare a măsurilor de economisire a energiei, pe de-o parte, și de utilizare a surselor de energii regenerabile, pe de altă parte. În acest sens, în 2013 au fost adoptate programe și planuri

de acțiune pe o perioadă de până în anul 2020. Către acest orizont de timp Republica Moldova s-a angajat să reducă cu 20% consulul de resurse energetice primare, iar cca 20% din consumul final de energie (căldură, electricitate, carburanți) să fie acoperit din surse regenerabile – lemne de foc, pelete și brichete din paie și alte deșeurile agricole, cu producerea de electricitate din energia solară și energia eoliană.

Promovarea utilizării energiei regenerabile în RM este un imperativ și o mare provocare, care țin de două subiecte cheie: consolidarea securității

energetice a țării și combaterea schimbărilor climatice.

Evenimentul a întrunit peste 40 de participanți – reprezentanți ai Ministerului Economiei, AEE, UTM, Institutului de Energetică al AȘM, IS

„Energocom”, CET-1 Chișinău, Proiectului „Energie și Biomasa” ș.a. Un viu interes au trezit discursurile rectorului UTM, acad. Ion Bostan, și vice-ministrului Economiei, dlui Valeriu Triboi.

Platforma MOODLE la UTM

16 profesori din cadrul Facultății de Urbanism și Arhitectură a UTM au beneficiat de cursuri de perfecționare la specialitatea „Utilizarea mijloacelor informaționale de comunicare în învățământ”. În total – 90 de ore, cu următoarele module: Crearea cursului online, Platforma E-Learning – MOODLE, Organizarea instruirii online cu studenții. Scopul acestor cursuri a fost de a le oferi profesorilor un instrument eficient pentru transformarea materialelor de studiu clasice în materiale specifice învățământului online sau învățământului cu frecvență redusă.

Dna **Natalia Ciobanu**, prodecan FUA, ne-a oferit detalii în acest subiect:

Participând în proiectul **RETHINK** privind reforma sistemului educațional prin schimbul internațional de cunoștințe, FUA este co-interesată de promovarea metodelor moderne de predare. Proiectul prevede, între altele, elaborarea cursurilor online și utilizarea platformei E-Learning. Aceste cursuri sunt foarte binevenite pentru noi. Prin platforma MOODLE vom avea posibilitatea să elaborăm cursuri noi și să le propunem spre utilizare universităților partenere: din Portugalia, Spania, Georgia, Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Ucraina.

În cadrul cursurilor de perfecționare ne-am familiarizat cu softurile de creare a cursurilor online și metodele interactive de predare, cu diferite forme de teste și instrumente moderne de comunicare – chat, blog, forum. Eforturile depuse de administrația UTM în crearea platformei MOODLE-UTM permit să clasăm UTM înaintea altor universități.

20 de ani de apariție neîntreruptă

La mulți ani, „Meridian Ingineresc”!

În ședința din 28 aprilie 2015 Senatul UTM a audiat raportul de bilanț al revistei științifico-tehnice „Meridian Ingineresc”, exprimând înalte aprecieri redactorului-șef adjunct, prof. univ., dr. hab. **Valeriu Dulgheru**, grație străduințelor căruia revista aniversează două decenii de apariție neîntreruptă.

În 1994 UTM și Asociația Inginerilor din RM au depus în adresa Asociației de Stat „Cartea Moldovei” o solicitare de fondare a revistei tehnico-științifice „Meridian Ingineresc” în limba română. Pe 9 februarie 1995 „Cartea Moldovei” eliberează adeverința de înregistrare nr.565. Pe 8 mai 2002 Centrul Internațional de Înregistrare a Publicațiilor Periodice cu sediul la Paris a înregistrat „Meridian Ingineresc” cu numărul ISSN 1683-853X. Revista are o periodicitate trimestrială (4 ori pe an), un tiraj de 100 ex., volum preponderent 100 pag.; este acreditată la clasa C (conform clasificării revistelor științifice din RM în 5 clase: A, B, C, D, E), se află în proces de includere în bazele de date Copernicus, Varșovia și ProQuestDatabase, SUA (http://www.indexcopernicus.com/index_en.php), după care va fi înaintat dosarul de acreditare la clasa B.

Grație caracterului politehnic al UTM, revista cuprinde 9 domenii, fi-

ecare având câte o secție a colegiului de redacție. Competența Colegiului de redacție este înaltă, incluzând membri ai AȘM, ai academiiilor de științe din străinătate, savanți cu renume: 13 academicieni, 4 membri-corespondenți ai AȘM, 3 academicieni ai AȘT din România, 34 profesori din RM, 26 profesori din afară (România, Germania, SUA), 41 conferențieri din RM.

Revista include un cuprins de rezumate în limbile română, engleză, franceză, rusă; articole științifice; o rubrică permanentă de invenții și istoria lor, aspecte ale creativității tehnice și rubrica „Personalități de pe meridianele universului ingineresc”. Două numere ale revistei (1 și 3) apar în limba română, iar altele două (2 și 4) – integral în engleză.

În perioada 1995-2015 au fost editate 56 de numere ale revistei, fiind publicate 1237 articole științifice recenzate, inclusiv 400 articole de autori din afara RM (România, Elveția, Germania, Marea Britanie, Cehia, Franța, Israel, Ucraina, Rusia), 703 articole ale colaboratorilor UTM, 134 ale autorilor din alte organizații din RM. Totodată, 188 articole au fost publicate în reviste editate în limba engleză, iar 76 – de autori moldoveni în coautorat cu autori din alte state și organizații.

Departamentul Transporturi – Cu drag pentru ELENA PLĂCINTĂ

Una din principalele subdiviziuni didactico-științifice din cadrul Facultății de Inginerie Mecanică, Industrială și Transporturi a UTM – Departamentul Transporturi – a marcat zilele acesteia 40 de ani de la lansarea programului de pregătire a cadrelor ingineresti în domeniul transportului. Pe 22 mai 2015 acest frumos jubileu a fost consemnat prin conferința științifico-practică „Transporturi: inginerie, economie și management”, iar pe 23 mai absolvenții tuturor promoțiilor și-au dat întâlnire la Alma Mater.

Oameni albiți de vremuri și de experiența vieții, dar radioși și fericiți pentru că au răzbit în viață au revenit la facultate ca să-și revadă profesorii și colegii de altă dată, să depene amintiri și să retrăiască împreună frumusețea anilor de studenție.

Cuvinte de aleasă prețuire

și înalte aprecieri au rostit de la tribuna festivității acad. **Ion Bostan**, rectorul UTM, **Valentin Amariei**, prorector, **Victor Ceban**, actualul șef al Departamentului Transporturi, **Vasile Cartofeanu**, decanul FIMIT, profesori de ieri și de azi, absolvenți ai diferitelor promoții.

De-a lungul anilor catedra și-a modificat denumirea în câteva rânduri, numindu-se inițial „Transportul Auto”, apoi „Inginerie și management în transport”, iar din 2014 – Departamentul Transporturi. Conducerea catedrei și-a asumat-o inițial dl **Vitalie Scalanăi**, părintele-fondator, conf. univ., dr. (1975-1985; 1993-1998), iar ulterior la cârma acesteia s-au perindat: **Vasile Calmuțchi**, prof. univ., dr. hab. (1985-1992); **Vladimir Poroseatcovschi** (1992-1993); **Valentin Amariei**, conf. univ., dr. (1997-1999,

catedra IMT); **Vladimir Ene**, conf. univ., dr. (1998-2008, catedra TA); **Tudor Alcaz**, conf. univ., dr. (1999-2007, catedra IMT); **Victor Ceban**, conf. univ., dr. (2007-2014, catedra IMT); **Ilie Manoli**, conf. univ., dr. (2008-2014, catedra TA).

Printre numeroșii absolvenți la întâlnirea jubiliară au fost nume cunoscute azi în toată țara: **Eugen Stașcov** – directorul Institutului de Dezvoltare a Proprietății Intellectuale „Indeprin” SRL (promoția-1977), **Veaceslav Untilă** – președintele Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică a Parlamentului RM (promoția-1978), **Grigore Bernavski** – președintele Asociației Internaționale a Transportatorilor Auto din Moldova (promoția-1986), **Tudor Rusu** – vicepreședinte al Uniunii Transportatorilor și Drumarilor, și mulți alții.

Ei au fost salutați de reputați reprezentanți ai domeniului: **Gheorghe Ambrosi**, șef Direcție transport rutier a Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, **Minu Mitrea** – prof. dr. ing., secretar general al Societății Inginerilor de Automobile din România, **Dumitru Novorjodin** – dr. hab., prof. univ., șef Catedră „Transport Auto” a Universității Agrare de Stat din Moldova, **Boris Rusu** – directorul Colegiului de Transporturi din Chișinău, prof., dr. hab. **Dumitru Solomon** – rectorul Academiei de Transporturi, Informatică și Comunicații, **Igor Gamrețchi** – șef Direcției transport public și căi de comunicare a Primăriei Chișinău.

Pe parcursul celor patru decenii au fost lansate 38 promoții de absolvenți cu peste 5000 de specialiști în domeniu. Profesorii catedrei au editat peste 200 de lucrări didactico-metodice – manuale, cursuri universitare, lucrări didactice, indicații metodice, publicate 1065 lucrări științifice, realizate multiple proiecte științifice cu aplicarea rezultatelor în economia națională.

Componența actuală a Departamentului include 30 de titulari, inclusiv 15 conferențieri universitari, 10 lectori superior, 5 lectori universitari, precum și 12 cumularzi.

S-a născut la 26 mai 1955 în com. Vărzărești, jud. Ungheeni. Activează în cadrul Bibliotecii tehnico-științifice a UTM de peste 35 de ani. Deține gradul superior de calificare acordat personalului de specialitate din bibliotecă.

A elaborat 15 indici bibliografici, peste 150 de referințe tematice executate la cerere; timp de două decenii a susținut lecții de formare a culturii informației pentru studenții a. I și IV. A fost antrenată în elaborarea bibliografiei publicațiilor și invențiilor profesorilor și cercetătorilor UTM – „Personalități universitare în știință și tehnică”, în baza cărora au fost alcătuite 12 e-fișiere tematice, cca 500 e-fișiere personale. Rezultatele au fost înregistrate la AGEPI, cu drept de autor (Certificat. Seria BD Nr 3636. 2013). Promovează ideea de colaborare cu bibliotecile de profil tehnic din țară – CID AGEPI, Biblioteca republicană tehnico-științifică.

A participat la diverse concursuri naționale din domeniul biblioteconomiei, obținând Premiul I pentru lucrarea „Ion Bostan. Biobibliografie” (1999), Premiul III pentru biobibliografia „Ilie Botez” (2014), titlul „Cel mai bun bibliotecar al anului” (1999, 2004, 2013). Cu dragoste pentru profesie și tradiția populară, a confecționat (croșetă) emblema clubului *BiblioArtis*, lozinca-pancartă

„Mărțisorul românesc”, pancartele „Crăciun fericit”, „Mărțisor”, „Basarabia”.

A fost apreciat meritul ce îi revine la întocmirea raportului „Activitatea BTȘ UTM în anul 2014” și la elaborarea lucrării „Inventarii UTM. Bibliografia invențiilor: 1964-2014”.

În 2014 a fost decorată cu *Medalia jubiliară 50 ani UTM* și *Distincția Supremă a UTM – Insigna de onoare*.

Colectivul BTȘ o felicită pe Doamna Elena Plăcintă cu ocazia frumoasei aniversări, dorindu-i multă sănătate, împliniri profesionale, bucurie de la cei dragi, recunoștința și stima utilizatorilor bibliotecii.

În numele colegilor, Zinaida Stratan, director BTȘ UTM

TEMERARUL ION VALUȚĂ

Orice instituție se ține pe oameni. Își are temerarii săi și Universitatea Tehnică a Moldovei. Numele lor s-au înzidit în biografia instituției încă de la fondare (1964) și de atunci, de peste o jumătate de secol, trudesă cu răvnă întru prosperarea ei. Unul dintre ei este și Ion Valuță, profesor de matematică. Un nume devenit cunoscut prin tot ce a făcut pentru instituția care i-a devenit o a doua casă și în general pentru dezvoltarea învățământului național. Descendent dintr-o familie care și-a lăsat amprenta în istoria statului, învățământului și ingineriei autohtone, profesorul nostru Ion Valuță este o întru chipare a calităților și aspirațiilor predecesorilor săi celebri. Este vorba de politicianul Ion Valuță, care la 1918 în calitate de membru al Sfatului Țării a semnat Actul Unirii Basarabiei cu România. Fratele său, Marcu, organizator și mulți ani director al Liceului „Ion Creangă” din Bălți, tot el inițind și construcția clădirii instituției, astăzi o mândrie a Bălțiului, fiind și director al revistei bălțene „Cuget Moldovenesc”. Un alt Valuță, Vladimir, a fost inginer de aviație, colaborator al Institutului Central de Aerohidrodinamică „N. Jukovski”. Un al doilea Ion Valuță, frate cu inginerul de aviație amintit mai sus, organizator și director al școlii din s. Dondușeni, unul din primii membri-fondatori ai Asociației Învățătorilor din jud. Soroca, activist în Societatea „Astra” în 1920-1940, era tatăl celui de-al treilea Ion Valuță, profesorul nostru de la UTM.

Ion Valuță, profesor de matematică la UTM, s-a născut la 29 mai 1930 în com. Dondușeni, plasa Târnova, jud. Soroca, România, azi r. Dondușeni, RM. Absolvent

al Institutului Pedagogic din Chișinău, Facultatea Fizică și Matematică și al doctoranturii Universității „M. Lomonosov” din Moscova – în 1963 a susținut teza de doctor în științe fizico-matematice „Congruențe și endomorfisme în algebre universale”, sub conducerea renumitului algebrist, prof. A. Kuroș. În 1965 i se conferă titlul de conferențiar, în 1983 – de profesor universitar.

Acum, de la înălțimea vârstei venerabile pe care o rotunjește, își amintește cu nostalgie de primii pași în cariera sa didactică. În toamna anului 1949, fiind student în a.III, i s-a propus să suplinească un învățător. Timp de două luni a predat ore de matematică în cl. a VI-a. A fost un stagiul de pomină. În anii următori, în timpul stagiilor de vară, a predat geometria la secția cu frecvență redusă a Școlii pedagogice din Bălți, unde avea grupe de la „A” până la „P”. După absolvirea facultății (1951) a fost numit titular la Școala pedagogică din Călărași. În 1952 a fost transferat la Institutul Pedagogic din Tiraspol, unde a avansat de la postul de asistent până la cel de decan al Facultății de Fizică și Matematică. În 1964 acceptă invitația primului rector al Institutului Politehnic din Chișinău, S. Rădăuțan, de a organiza Catedra de Matematică Superioară. Aici s-a implicat în atragerea la studii a tinerilor și formarea unui colectiv de profesori, care a pus bazele instruirii matematice la Politehnica noastră: V. Luchievici, V. Rojco, I. Pleșcan, P. Osmățescu, P. Ciurac, A. Cosaciocva, A. Spinei, M. Coban, cărora li s-au alăturat I. Goriuc și M. Chiosa – absolvenți ai Universității din Moscova, dar și ai instituțiilor locale – I. Șerbațșchi,

P. Scifos, T. Lopoșneac, M. Bulat, L. Bivol (cu doctorantura în cibernetică tehnică), Șt. Odobescu, V. Parasca, V. Drăgan, Mihai și Maria Izman, actualul șef al catedrei L. Dohotaru.

În perioada 1964-1967, fiind secretar al partkomului, a dat dovadă de capacitatea de a-i ține la distanță pe comuniștii agresivi, doritori să intervină în activitatea rectoratului. În primăvara anului 1966, susținut de rectorul Rădăuțan, a reușit să-l convingă pe „atotputernicul” Bodiul de a-i atribui Politehnicii un teren de 34 ha pentru campusul Râșcani. Îi revine și meritul de a fi contribuit la scoaterea din anonimat a IPC pe plan unional: în 1967 IPC este vizitat de primul cosmonaut luri Gagarin, iar în 1973 – de doi mari fizicieni sovietici, laureați ai Premiului Nobel – N. Basov și A. Prohorov.

În 1967-1975 și-a manifestat calitățile de organizator în funcția de prorector pentru știință prin organizarea conferințelor științifice inclusiv la nivel unional, editarea monografiilor, revistelor, manualelor în limba română, înființarea Doctoraturii. Este venerat de cei pe care i-a îndrumat să-și susțină doctoratele, fiind puntea de legătură cu cele mai cunoscute centre universitare din Moscova și Leningrad. El însuși a pu-

blicat numeroase articole științifice, metodice, monografii, manuale, între care și culegerea „Elemente de istorie a matematicii și matematica în RM” – o superbă istorie a matematicii, devenită carte de căpătâi pentru tinerii studioși.

Legile de atunci și-au lăsat însă amprenta în biografia sa. După „moda” acelor timpuri, „cei de sus” au declanșat o aprigă luptă cu „naționalismul”: au eliminat din bibliotecă manualele traduse în limba română, au trecut școlile superioare, cu unele excepții, la studii în limba rusă, punând în mare dificultate absolvenții școlilor moldovenești. Întra și Politehnica în acel „plan”. Procuratura a intențat un dosar penal „asupra furtului de bani în secția de cercetări științifice a IPC”, de care era responsabil prorectorul Valuță. În pofida presiunilor exercitate, revizorii universitari. O stringență este și ridicarea calificării cadrelor pedagogice prin cursuri pedagogice, iar salarizarea să crească substanțial, în funcție de gradațiile obținute. În ceea ce ține de optimizările ce se produc în învățământ, soldate cu lichidarea unor instituții din lipsă de copii, înțelege că acestea sunt o consecință a situației sociale-demografice. Dar acestea trebuie bine chibzuite. În opinia sa, în fiecare sat trebuie să existe cel puțin un învățător, un medic și un preot, adică trebuie să existe grădinițe și școli primare. E poziția sa fermă, pe care și-a format-o de-a lungul celor 65 de ani de activitate pedagogică.

universală cu congruențe regulate necomutative), matematica aplicată, metodologia matematicii, teoria informaticii. Conducător științific a 6 teze de doctor în științe fizico-matematice. Are în palmares 150 lucrări publicate, 4 manuale, câteva monografii.

Tinerii creatori -2015

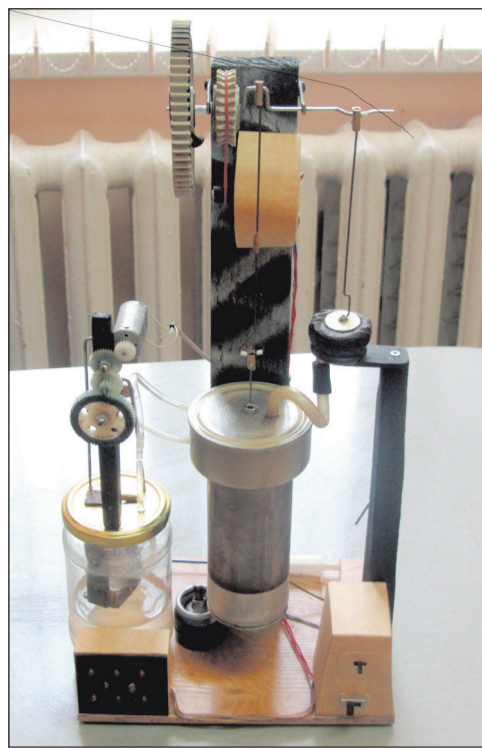
Denumit în cinstea autorului său Robert Stirling din Scoția (1816), motorul Stirling – un dispozitiv cu pistoane, funcționează pe baza dilatării și contractării gazului (aer, heliu, hidrogen). Ciclul se produce prin mișcarea gazului înainte și înapoi între schimbătoarele de căldură cald și rece. Spre deosebire de cele cu ardere internă, motoarele Stirling sunt mai economice, mai silențioase, mai sigure în funcționare, cu cerințe de întreținere mai scăzute.

Cercetările teoretice și experimentale actuale dez-

voltă instalații energetice cu motoare Stirling pentru utilizări individualizate. Încercări în acest sens au făcut și participanții la ediția din anul curent a Concursului „Tânărul creator” organizat de UTM. Alexandru Ciuvaga de la Liceul Teoretic „C. Stere” din Soroca a prezentat un motor Stirling, iar Alexandru Sîrbu de la Colegiul Tehnic Agricol din Soroca – un motor solar Stirling, ambele fiind create în scopul utilizării surselor de energie regenerabile. Creațiile lor (în fotografii) s-au clasat pe locul I la compartimentul „Creativitatea tehni-

că” al concursului, fiind desemnate cu diplome de gr. I și premii a câte 500 de lei.

La compartimentul „Creativitatea artistică” s-au evidențiat: Cezara Catruc, Liceul Teoretic Waldorf, Chișinău (desen artistic) – locul I, diplomă de gr. I și premiu de 500 lei; Mihail Botnari, Liceul Teoretic Măgdăcești (sculptură în lemn) – locul II, diplomă de gr. II și premiu de 350 lei; Vera Nasulea, Colegiul de Microelectronică și Tehnică de Calcul, Chișinău (desen artistic) – Locul III, diplomă de gr. III și premiu de 250 lei.

Activités francophones

Les étudiants de la Filière Francophone Informatique travaillent avec ardeur pour assurer leur avenir. Pour que la vie soit plus intéressante on organise des activités, des rencontres, des débats ayant comme but la découverte des talents, la créativité et la fièvre de la vie des jeunes. Bien sûr cela comprend premièrement les disciplines enseignées en français et après, les manifestations culturelles, organisées par Mme Olga Tcaci et la responsable de la bibliothèque Elena Muncescu-Dobrioglo, qui nous aident à évader plus du quotidien.

Les étudiants de la première année FFI ont présenté un scénario consacré à Grigore Vieru, poète national qui est de même notre parent spirituel. On a communiqué sur le parcours littéraire du poète, on a récité des poésies en roumain et en français. Nous avons eu l'occasion de découvrir les belles voix de Ghelan Mariana et Railean Igor qui ont interprété l'hymne de la langue roumaine, aussi des chansons en deux langues sur les vers du poète.

M le doyen Ion Balmuș

nous a adressé des félicitations et des remerciements pour avoir organisé une telle ambiance chaleureuse. Un salut, accompagné des cadeaux, est venu de la part du directeur de l'Antenne AUF M.Kwiatkowski. M le directeur de la FFI Liviu Carcea, Olga Tcaci, professeur de français et Elena Muncescu-Dobrioglo ont parlé de l'importance de commémorer l'Année-Grigore Vieru, surtout en deux langues.

La manifestation c'était une atmosphère qui nous a plongé dans les rêves de l'enfance, nous a rappelé les vers consacrés à la mère, au pays natal, à la langue roumaine, à la liberté spiri-

tuelle du peuple moldave. Finalement, cet événement a réveillé en nous tous, un sentiment patriotique de fierté, car Grigore Vieru a été toujours dans l'avantgarde pendant la lutte pour l'indépendance.

C'est bien d'organiser des activités pareilles, puisque cela développe l'esprit de l'amitié, de compréhension et communication réciproque en roumain et en français.

Merci bien aux organisateurs!

**Svetlana Dicusară,
Eugeniu Scifos,
Virginiu Vacarov,
Vladislav Ploaia,
Vasile Vieru**

1 iunie – Ziua mondială a copilului

Excursie de neuitat la Soroca

Pe 3 iunie a.c. comitetul sindical colaborator a organizat, cu ocazia Zilei mondiale a copilului, o excursie pentru copiii colaboratorilor la cetatea Sorocii, recent renovată. Cei 48 de copii au rămas impresionați de cele admirabile, precum și de istoria cetății construite de Ștefan cel Mare în 1499, povestită într-o manieră captivantă de către ghid.

suportul modest al organizației sindicale a UTM). În drum spre casă copiii au avut un răgaz pentru o distracție cu odihnă, iar în final au dorit „să mai revenim prin locurile vizitate!”

**Ion POCAZNOI, președintele
Comitetului sindical, conf. dr.**

La întoarcere, au urcat cele 656 de scări până la monumentul arhitectural „Lumânarea Recunoștinței” (înălțimea de 29,7 m), iar la coborâre, au savurat apa limpede din fântâna construită, inclusiv cu susținerea organizațiilor sindicale din instituțiile de învățământ (și

Concurs culinar studentesc

Sub egida pedagogului social al căminelor studențești nr. 3 și 4 ale UTM, dlui **Vasile Carastan**, s-a desfășurat ediția a VI-a a Concursului culinar „Mâncarea ca medicament. Să ne alimentăm sănătos și corect”. Scopul este de a-i familiariza pe studenți cu importanța unei alimentații sănătoase și corecte și de a efectua un schimb de experiență în vederea preparării bucatelor.

Studenții au preparat și prezentat bucate tradiționale moldovenești: mămăligă cu tocniță din carne de pui, pește umplut, zeamă de pui, rață la cuptor, clătite, precum

și bucate găgăuze și bulgărești.

Juriul în componența: **Svetlana Tofan**, șef de laborator la CMF-11, **Ion Albu**, conf. univ., dr. în economie, **Vasile Carastan**, pedagog social, a desemnat învingătorii: **Petra Varzaru, Dorin Hacina, Tatiana Mitul** – FCGC, **Mihaela Belouz, Victoria Bulat, Rodion Carastan** – FIEB, care s-au învrednicit de diplome și premii bănești din partea sindicatelor studențești.

**Nadejda ISPULOV,
Alina NITELEA,
studente FCGC, EI-1310**

Cursuri pregătitoare la Desenul artistic

UTM organizează pentru viitorii studenți cursuri pregătitoare cu plată la desenul artistic. Durata cursurilor – 2 săptămâni. Limbile de instruire – română și rusă.

Doritorii vor depune personal cererile de înscriere în perioada 15 iunie – 13 iulie 2015, între orele 9.00-12.00, 13.00-16.00, bir. 106 (mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 168).

Taxa de studii – 450 lei (se achită la depunerea cererii). Studiile vor fi organizate în câteva serii (cu începere din 29 iunie, 6 iulie, 13 iulie 2015), pe măsura completării grupelor.

Relații la tel. 0-22-23-54-67.

Tiraj: 2000
Comanda: 50619

EDITOR – Universitatea Tehnică a Moldovei

ECHIPA REDACȚIEI:

Marina Romanciuc (redactor-șef) – 079755352,

Ion Vârțanu (corespondent) – 079476956

Dorian Saranciuc (fotograf) – 079412277,

Oleg Tataru (design) – 079405973.

Tiparul: Întreprinderea de Stat „Combinatul Poligrafic din Chișinău”
Înregistrare la Ministerul Justiției al RM cu nr. 42 din 16.02.1998.

E-mail: romanciuc.marina@gmail.com

**BEST Chișinău –
În căutarea unui
personaj animat**

În perioada 7-16 iulie 2015 peste 20 de studenți din diferite universități tehnice europene vor avea ocazia să-și dezvolte aptitudinile în crearea unui personaj animat în cadrul **Cursului Academic de Vară „Sketch Factory-Create your own hero!”**, organizat de Grupul local BEST Chișinău în colaborare cu UTM. Cursul prevede mai multe etape de lucru: formarea conceptului personajului; cizelarea personalității acestuia; crearea designului grafic; includerea personajului în contexte de ficțiune și va include activități de dezvoltare profesională, proiecte, prezentări. La final studenții vor obține un certificat care confirmă participarea la curs și un anumit număr de credite ECTS.

În anul curent Cursul Academic de Vară marca BEST-Chișinău se va afla la VII-a ediție. La cursurile precedente a fost abordată o tematică variată: de la managementul în IT până la procesul de producție a vinului. Pe lângă partea academică, este prevăzut și un amplu program cultural, menit să-i familiarizeze pe oaspeții cu specificul tradițiilor din Moldova. De asemenea, participanții vor beneficia de excursii, având posibilitatea să cunoască mai bine orașul Chișinău.

BEST Chișinău este un grup local al Board of European Students of Technology (www.BEST.eu.org), organizație studențească de nivel european, apolitică, nonprofit ce are drept scop facilitarea relației dintre studenți, companii și universități.

Detalii – pe chisinau@best.eu.org